

ΖΑΚΥΝΘΙΟΣ

ΙΑΝΘΩΝ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

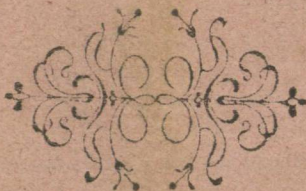
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΥ

ΤΗ ΠΡΟΫΜΩ ΣΥΝΑΡΩΜΗ

ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΛΟΓΙΩΝ

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ

ΖΑΚΥΝΘΙΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΓΙΩΑΝΝΟΥ ΤΡΑΚΑΞΕΡΑΝΟΥ

ΕΤΟΣ Α'.

ΜΑΙΟΣ 1875.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ Θ'.

ΞΙΝΙΟΙ ΑΝΑΝΗΞΕΙΣ.

(Συνέχεια· ὄρα φύλλ. Η')

Γ'.

Εἶπον ἤδη ὅτι ἦτον Ἰούλιος, καὶ ὅτι τὸν Δεγυστον ὤφειλε νὰ τελεσθῆ ἡ ἵπποδρομία, ἧς ἐποίησάμην μνησίαν, ἀρξάμενος τῆς ἀφηγήσεως τῶν ἀναμνήσεων τούτων. Τοσοῦτον δὲ ἐνδιαφέρον διεγείρει εἰς τοὺς ἐγκατοίκους ἡ πανηγυρὶς αὕτη, ὥστε οὗτοι πρὸ πολλῶν ἡμερῶν, πρὸ μινὸς μάλιστα καὶ ἔτι πλέον, ἐνασχολοῦνται, συνδιαλέγονται, ἐρίζουσι, στοιχηματίζουσι περὶ τῆς ἐκβάσεως αὐτῆς—ἀπαριθμοῦσιν, ἐγκωμιάζουσιν, ἐκθειάζουσι, μεγαλύνουσι τὴν ὠραιότητα, τὴν ταχύτητα, τὰς ιδιότη-

τας ἀπάσας τοῦ ἵππου τῆς ἰδίας σωματικίας—σταθμίζουσι, συμπαράβολουσι, κρίνουσι τὴν δεξιότητα, τὴν εὐκαμψίαν, τὴν περὶ τὸ ἵπποκρατεῖν ἐμπειρίαν τῶν ἵπποδρόμων. Ἐν ταῖς οἰκίαις, ἐν τοῖς ἐμπορείοις, ἐν τοῖς καφενείοις, ἐν ταῖς τριβάδοις, πανταχοῦ τῆς πόλεως λόγος γίνεται περὶ τῆς πανηγυρῶς ταύτης μόνον. Ὡς ἐκ τούτου ἄτε τὴν πρώτην τῆς ἐπομένης τῆ σκηνῆς, ἣν ἀνέφερον, ἡμέρας, εἰσῆλθον εἰς τὸ α καφενεῖον τοῦ Ἑλληνος » περιμένων τὴν ὥραν καθ' ἣν ὄφειλον νὰ εὐρεθῶ εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν ἵνα ἴδω τὴν ἐρωμένην τοῦ Ἑρρίκου, ἡ ἵπποδρομία ἦν ἡ ὑπόθεσις τῆς δουλίας. Εἶχον ἔλθει πρῶτ' εἰς τὴν πόλιν μετὰ τοῦ Ἑρρίκου· ἀλλ' οὗτος ἀφοῦ μὲ συνόδευσε μέχρι τῆς κατοικίας μου, ἐπορεύθη εἰς ἄλλας τοῦ ὑποθέσεις, ἐγὼ δὲ ἀλλάξας φορέμα-

τα μετέβην, ὡς εἶπον, εἰς τὸ καφφενεῖον.

Τὸ συμβάν τῆς προτεραίας εἶχεν ἀφήσει δυσάρεστον ἐντύπωσιν εἰς τὴν καρδίαν μου, ἐπιέζον δὲ εἰσέτι τὸν νοῦν μου θλιβεροὶ στοχασμοί, οἵτινες δεινῶς μὲ κατετάρασσον, καθόσον δὲν ἤξευρον εἰς τί ἠδύναντο νὰ καταλήξωσι τὰ πράγματα. Ἦμην λίαν ἀθῶος εἰσέτι... Ὡς ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης ἤσθαι νόμην τὴν ἀνάγκην κάπως ν' ἀναζωπυρήσω τὸ πνεῦμά μου καὶ νὰ διασκεδάσω τὴν ὀμίλην τὴν ζοφοῦσαν τὴν διανοίαν μου. Δὲν εἶχον δρεξίν νὰ προγευμάσω ὅθεν ἐζήτησα καὶ μοι ἔφερον γλύκυσμά τι μετὰ ποτηρίου ἀλεατικῆς τῆς Φλωρεντίας.

Τὸ καφφενεῖον ἐκεῖνο ἐλέγετο « τοῦ Ἑλλήνου » (Caffè del Greco), διότι ἐκεῖ πάντοτε συνηθοῦζοντο οἱ ἐν Σιένη εὐρισκόμενοι Ἕλληνες, εἴτε μαθητεύοντες, εἴτε μὴ. Τὸ περιστατικὸν δὲ τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων κατὰ καιροὺς συνέρρευσαν εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην, ἔστι δὲ γνωστὸν ὅτι καθ' ὅν χρόνον οἱ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως Ἕλληνες μετέβησαν εἰς Ἰταλίαν, οὐκ ὀλίγοι κατόκησαν ἐν Σιένη, ὅπου καὶ σχολὴν ζωγραφίας συνέστησαν. Ἀναφέρεται δὲ καὶ ὡς πρὸς τοὺς Ἕλληνας τούτους περιεργόν τι—τὸ ἐπόμενον. Ἐθίζουσιν ἐν Σιένη νὰ πωλῶσιν ἐν καιρῷ χειμῶνος χοιρινὸν κρέας ὀπτὸν καὶ ψυχρὸν, συνήθως δὲ τὰς πλευράς τοῦ ζώου ἐν μεγάλοις τεμαχίοις, ἐν οἷς ἐμφυτεύουσι σποραδικῶς, οὕτως εἰπεῖν, σκόροδον, δι' οὗ καθίσταται λίαν εὐχυλὸν τὸ καθ' ἑαυτὸ νόστιμον ἐκεῖνο κρέας, ὅπερ ὀνομάζουσιν *arista*. Λέγεται δὲ ὅτι οἱ Ἕλληνες γεύμενοι μετὰ μεγίστης εὐαρεσκείας τοῦ φαγητοῦ τούτου, ἀνέκραζον ἄριστα, ἄριστα, ὅθεν καὶ ἡ λέξις *arista* ἐχρησίμευσεν ἔκτοτε πρὸς ὀνομασίαν τοῦ οὕτω πως παρεσκευασμένου κρέατος.

Ἐν τούτοις ἐγὼ καθήμενος παρ' ἀπακχωρισμένῳ τινὶ τραπέζιῳ, ἐρόφων τὸν ἐκλεκτὸν οἶνόν μου, καὶ ἤκουον συνήθως τὰς ὀμιλίας τῶν ἐκεῖσε παρευρι-

σκομένων, αἵτινες περὶ τὴν ἵπποδρομίαν περιστρέφοντο, καὶ ἄς περιττὸν κρινῶ ν' ἀναφέρω. Εἰκασίοι, πιθανολογίαι, κρίσεις ἐξεφέροντο περὶ τὴν νίκην, κάποτε δὲ καὶ στοιχήματα ἐβάλλοντο.

Ἦσαν δὲ τινες ἐκεῖ, οὓς ἐγὼ ἐγνώριζον, οἵτινες καὶ μ' ἐπλησίασαν εἰς δὲ τούτων μ' ἐχαιρέτισε, καὶ μοι εἶπε:

—Θὰ σὰς φαίνεται παράδοξον νὰ ἐπασχολῆται ὅλη ἡ πόλις περὶ τοιαύτου ἀντικειμένου.

—Οὐδόλως—τῷ ἀπήντησα.—Τὰ ἔθιμα ἀποτελοῦσι τὸν χαρακτήρα ἐκάστης χώρας· εἶναι δὲ, κατ' ἐμὲ, δείγμα φιλοπατρίας ὁ πρὸς τὰ ἔθιμα σεβασμὸς καὶ ἡ διατήρησις αὐτῶν. Ἐν τοῖς ἔθιμοις ἀνευρίσκει τις τὸν σύνδεσμον τῶν οἰκογενειῶν, τὰς σχέσεις τῶν πολιτῶν, τὴν σύμπηξιν τῶν κοινωνιῶν.

—Θὰ ἔχετε καὶ σεῖς ἔθιμα εἰς τὴν πατρίδα σας.

—Ναί· ἔχομεν καὶ ἡμεῖς τὰς πανηγύρεις μας μετὰ τὸ ταμπουρλοζάκαρον.

—Τί λέγετε;

—Ἐχετε δίκαιον· δὲν γινώσκετε τί εἶναι τὸ ταμπουρλοζάκαρον. Εἶναι ἰδιαιτέρα τις δυνὰς ὀργάνων, δι' ὧν παιανίζεται εἰδικῆ τις μουσική.—

Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν τὸ ταμπουρλοζάκαρον ἦτον εἰς τὸ ἀπόγειόν του ἐν Ζακύνθῳ, διότι ἐνεθυμούμην ὅτι ἐν τῇ πανηγύρει τῆς Ἀναλήψεως εἶχον ἀκούσει ὀκτὼ ταμπουρλοζάκαρα ταυτοχρόνως παιανίζοντα.

—Πόσον ἐπεθύμουσιν ν' ἀκούσω κ' ἐγὼ τὴν μουσικήν σας!—ἐξηκολούθησεν ἐκεῖνος.—Θὰ ἔχη βεβαίως κάτι τι ἠρωϊκόν....

—Αἶ, κάπως... ἀλλὰ βεβαίως ἡχῶδες...

—Εἶναι τ' ὄνειρόν μου ἢ Ἑλλάς· θὰ ἔλθω καμμίαν φορὰν εἰς τοὺς τόπους σας.

—Καλῶς νὰ ἔλθετε.

—Ὅχι ὅμως ἐν καιρῷ τῆς ἵπποδρομίας ταύτης· δὲν θὰ τὴν εἶδετε ἀκόμη.

—Δὲν τὴν εἶδον, καὶ περιμένω ἐναγωνίως τὴν ἡμέραν ἐκείνην, διότι πιστεύω ὅτι τὸ θέαμα ἔσται λαμπρότατον,

ὑπὸ τοσοῦτον ἐπαγχολεῖ τοὺς κατοίκους τῆς φιλοξένου ταύτης πόλεως.

—Πολλὰ καὶ μεγάλα εἶναι τὰ στοιχήματα ἐφέτος, καὶ μοι κακοφαίνεται ὅτι δὲν ἔχετε γνώσιν τῆς πανηγύρεως ταύτης ὅπως μοι δώσατε τὴν γνώμην σας.

—Δυσκολεύομαι βεβαίως· οὐχ ἦττον θὰ εἶχην κάπως εἰς κατάστασιν νὰ ἐκφέρω ἕκαστον τινά.

—Καὶ πῶς;

—Οὔτε ἐγὼ δὲν τὸ ἐννοῶ· ἀλλὰ πιστεύω.....

—Εἶπετε, εἶπετε, μὴ σταματᾶτε,—μὲ διέκοψε μετὰ σπουδῆς ὡς ἐκ τοῦ ἀδιαφέροντος ὅπερ τῷ διήγειρον οἱ λόγιοι μου.

—Δὲν δύναμαι νὰ σὰς βεβαιώσω· ἀλλ' ἂν εἶχον τὴν διάθεσιν νὰ στοιχηματίσω, θὰ ἐστοιχηματίζον ὑπὲρ τοῦ ἵππου τῆς Φοντεβράνδας.

—Τί λέγετε;.....

—Ἰδέαν ἐξέφρασα.—Ἐνεθυμούμην ὅτι ἡ Σανδρέϊνος εἶχεν εἰπεῖ εἰς τὴν Γκίταν ὅτι θὰ ἐνίκα· εἶχε δὲ ἀρωγὸν τὸν ἔρωτα.

Ὁ συνομιλῶν μετ' ἐμοῦ ἔμεινε κατὰ πλῆκτος μετ' ὀλίγα δὲ λεπτὰ ἐπαύλαβε·

—Καὶ ἔχετε τοιαύτην πεποίθησιν;

—Ἄν δὲν σφάλω...—καὶ οὕτω λέγων ἠγέρθη, διότι ἤκουσα τὰς δέκα ὥρας ἀγγελολογίας ὑπὸ τοῦ ἐρηγημένου κώδωνος τοῦ δημοσίου ὀρολογίου, χαρτίσας δὲ ἀνεχώρησα καὶ ἵππορευθὲν εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν ἀφιερωμένον εἰς τὴν Θεοτόκον.

Τὸ τέμενος τοῦτο συγκαταριθμεῖται μετὰ τῶν μεγαλοπρεπεστέρων τῆς ἐποχῆς, εἰς ἣν ἀνήκει, μνημεῖον διὰ τὸ πολυτελὲς τῶν κοσμημάτων του, τὸ πλοῦσιον τοῦ ὕλικού του καὶ τὴν ἀκρίβειαν τῆς καθ' ὅλα αὐτοῦ τὰ μέρη ἐκτελέσεως, καίτοι διορᾷ τις δυσαρμονίαν τινά, ἐν τῇ κυριωτέρῳ μάλιστα αὐτοῦ πρόψει, ἂν ἐπισταμένως τὴν παρατηρήσῃ. Κατὰ τὸν ΙΑ' αἰῶνα ἤρξατο ἡ ἀικοδόμησις αὐτοῦ, ἐνεκαινιασθὲν δὲ

ὑπὸ Πάπα Ἀλεξάνδρου τοῦ Γ'. ἐν ἔτει 1180, κατὰ δὲ τὴν διάρκειαν τῆς ΙΓ'. ἑκατονταετηρίδος πολλὰ ἐν αὐτῇ ἐγένοντο αὐξήσεις καὶ καλλωπισμοί, τοῦθ' ὅπερ, μαρτυρούμενον καὶ ὑπὸ τῶν τότε ἀπομνημονευμάτων, ἀποδεικνύει ὅτι ὠκοδομήθη ἐκ διαλειμάτων, ἐξ οὗ προέκυψε τὸ κατὰ τι ἐκρυθμόν, τὸ τὴν καλαισθησίαν τοῦ θεατοῦ εἰδήμονος ὀπωσοῦν προσβάλλον. Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ αὐτοῦ εἶναι σύμμικτος γοθτικοῦ καὶ κλασσικοῦ ρυθμοῦ, ὅπερ ἐμφανῆς διαταγμὸν τινὰ περὶ τὴν ἀπόλυτον χρῆσιν τοῦ πρώτου. Ἡ κυριωτέρα πρόψις τοῦ ναοῦ εἶναι ἔργον τοῦ Ἰωάννου ἐκ Πίσσης (Giovanni di Pisa) υἱοῦ καὶ μαθητοῦ τοῦ Νικολάου, τοῦ τοσοῦτον διαπρέψαντος ἐν τῇ ἀναγεννήσει τῆς γλυπτικῆς, ἐνῶ ἡ βόρειος πρόψις ἐγένετο ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Ἀγγέλου καὶ Αὐγουστίνου τῶν ἐκ Σιένης λεγομένων (Angelo ed Agostino da Siena), μαθητῶν τοῦ ρηθέντος Ἰωάννου ἐκ Πίσσης, ἀρχιτεκτόνων τοῦ ΙΑ' αἰῶνος, εἰς οὓς ἀνετέθη ἡ ἐπιστοχία τῶν μεγάλων τῆς πατρίδος οἰκοδομῶν, ἄς θέλομεν ἀκολούθως μνημονεύσει.

Ἡ κυρία πρόψις ἐπισκεπάζεται ὑπὸ μαρμάρων λευκοῦ, ἐρυθροῦ καὶ μέλανος, ἐν οἷς καὶ ζωγραφίαι τινὲς καὶ ἐπιχρυσώματα, παρίστανται δὲ ἐν σύνθετον στυλίσκων, κιονίδων, κιονοκράνων, θωμιγγοειδῶν γραμμῶν, πυραμίδων, ὀβελίσκων, ἐφ' ὧν ἀναπτεροῦνται ἀγαλμάτια, πάντων τούτων μετ' ἐξαισίας λεπτοουργίας τεχνουργηθέντων. Ἀνά μέσον σπειροειδῶν κιόνων ἀνοίγονται τρεῖς πύλαι, ὧν ἡ μὲν μέση τοξοειδῆς, αἱ δὲ πλάγαι ὀξυγωνίαι, μετ' ἀετώματα τριγωνοειδῆ ψηφωτά. Πρὸς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ θεατοῦ ἐγείρεται κωδωνοστάσιον ἐκ λεπτοτάτων στηλῶν ἐσχηματισμένον καὶ δι' ἐπαλλήλων λευκῶν καὶ μελανῶν μαρμάρων κτισθὲν, ὁμοίον ταῖς πλαγίαις πρόψεσι τοῦ ναοῦ. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὠκοδομήθη καὶ τὸ ἐσωτερικόν, ὅπερ ἔχει σχῆμα γυρτικοῦ σταυροῦ μήκους 410 σπιθαμῶν καὶ πλάτους 245, διακρίεται δὲ εἰς τρεῖς στοάς πρὸς τὰς τρεῖς πύλας

ἀντιστοιχούσας καὶ ἀποτελουμένας ὑπὸ φακελλωτῶν παραστάδων, ἐφ' ὧν κυρτοῦνται πλήρη τόξα. Τὸ κέντρον σχηματίζεται ἀπὸ ἐξ καθ' ἐξάγωνων διηυθετημένας ἀψίδας, ἐφ' ὧν στηρίζεται ὁ μοναδικὸς ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ ἐξάγωνος καὶ θαυμασιῶς ὑψηλὸς θόλος, ὅστις κυκνοῦς τὸ χρῶμα καὶ κατὰ στυμνὸς ὑπὸ χρυσοῦν ἀστέρων μερίζεται εἰς ἐπιπέδη ἐξάγωνα καὶ ἐξ ῥόμβους ὑπὸ ἀρχιτεκτονικῶν (arabeschi) κυκλουμένων, ἐνῶ ἐν τοῦ τυμπάνου αὐτοῦ πρόχει κυκλωειδῆς στοίχος μικρῶν στηλῶν. Ἐπὶ τοῦ περιτρέχοντος τὴν κεντρικὴν στοῶν διαζώματος (fregio), σειρὰ στρογγύλων ἀναγλύφων δεικνύει τῶ θεατῇ τὰς προτομάς διαφόρων παπῶν, ὅλην δὲ τὴν ἐκκλησίαν λαμπρύνουσιν ἀγάλματα, εἰκονογραφίαι καὶ διάφορα κοσμήματα, ἀτινα ἀποκαθιστῶσιν αὐτὴν κἀν τῆς τέχνης. Ὁ Δονατέλλος, ὁ Μιχαηλάγγελος, ὁ Βεκέττης, ὁ Ίακόβος ὁ τῆς Δρυὸς (Jacopo della Quercia) πολλὰ κατέβαλον πρὸς στολισμὸν αὐτῆς. Αἱ γλυφαὶ καὶ τὰ ἐδώλια τοῦ χοροῦ, ὁ θρόνος καὶ τ' ἄλλα θρανία τὰ παρὰ τῇ ἀριστερᾷ πτέρυγι τοῦ κυριωτέρου θυσιαστηρίου εἰσι θαυμασιὰ ἔργα τοῦ Giovanni da Montepulciano, καὶ τοῦ ἐκ Φλωρεντίας Domenico di Filippo, κατὰ τὸ 1573 τελεσθέντα. Μεταξὺ τῶν εἰκονογραφικῶν διακρίνονται τὰ μάλα αἰ τοῦ Κυριακοῦ Βεκκαφούμη (Domenico Beccafumi) ἦν δ' οὗτος υἱὸς Παταίου τινός (Pacio), γεννηθεὶς περὶ τὸ 1474 εἰς Ancaiano ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Σιένης, ὅστις ἔδωκε τὸ ποιμνιον τοῦ πατρός του, γεωργοῦ τοῦ Λαυρεντίου Βεκκαφούμη Σιενίου πολίτου, καὶ ὀνομάζετο μὲν Domenico, θωπευτικῶς δὲ Micherino. Τοῦτον δὲ ἰδὼν ἡμέραν τινὰ ὁ Λαυρεντίος διὰ τῆς αἰχμῆς τοῦ χαίλου του ἰχνογραφοῦντα ἐπὶ τῆς ἄμμου μικροῦ χειμάρρου διαφόρους εἰκόνας, ἔλαβεν αὐτὸν παρὰ τοῦ πατρός του καὶ ἐξεπαίδευσεν ἰδίως ἀναλώμασιν εἰς τὴν τέχνην, καὶ εὐδοκίμησαντα περιέβαλεν αὐτὸν τὸ ἴδιον ἐπώνυμον ἢ δὲ Σιένη συνε-

τάξατο αὐτὸν τοῖς ἑαυτοῖς πολιταῖς. Τὰ ἔργα τοῦ Περούσινοῦ, τοῦ Ραφαήλου καὶ τοῦ Μιχαηλαγγέλου παρέσχον αὐτῷ ἀφθονον ὕλην σπουδῆς, διὸ καὶ κατέστη εἰς τῶν τελειωτέρων τῆς ἐποχῆς τοῦ ζωγράφου, πρὸς τούτοις δὲ καὶ χύτης ὀρειχαλιῶν τεχνουργημάτων ἐξ ὧν εἰσὶν ἐξ κίονες πλησίον τοῦ ρηθέντος μείζονος θυσιαστηρίου καὶ ἐξ ἄγγελου κρατοῦντες ἐξ κυμβία πρὸς ὑποστήριξιν λυχνίας. Τὸ 1552 ἀπεβίωσεν ὑπὸ πάντων τιμῶμενος διὰ τε τὴν ἀξίαν αὐτοῦ καὶ τὴν χρηστότητα τῶν ἡθῶν του. Ἐν τῶν ἐξοχωτέρων ἔργων του ἐστὶ τὸ τοῦ ἐδάφους τοῦ ναοῦ. Δούκιός τις, Σιένιος ζωγράφος (Duccio da Siena), εἶχεν ἀρχίσει τὸ ἔργον τοῦτο περὶ τὸ 1350, ὅπερ συνίστατο ἐξ εἰδους τινός μοσαϊκοῦ μετὰ εἰκονογραφικῶν, ὧν ἡ διαγραφή ἐστὶ σχισμὸς βαθύς διὰ τῆς σμύλης γενόμενος ἐν τῷ μαρμάρῳ καὶ διὰ μίγματος πίστεως καὶ μαστίχης πεπληρωμένος. Ὁ Βεκκαφούμησ ὄχι μόνον ἠγάγηεν αὐτὸ εἰς πέρας, ἀλλὰ διὰ ἀνομοκρίτων μαρμάρων τεχνικῶς ἐφηρμοσμένων τὰς σκιάς τῶν εἰκόνων παρεστήσεν εἰς τρόπον, ὥστε τὸ ἐδάφος ἐκείνο θεωρεῖται, καὶ δικαίως, ἀριστοῦργημα.

(ἔπεται συνέχεια.)

Κ. ΜΕΣΣΑΛΑΣ.

ΜΕΛΕΤΑΙ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ*

Α'.

ΠΕΡΙ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑΣ

ὑπὸ λογικὴν ἱστορικὴν καὶ νομικὴν ἐποψίν

(Συνεχία· ὄρα φύλλ. Η'.)

Ἵποθέσωμεν ὁμῶς πρὸς στιγμὴν ὅτι ὑπάρχει ἡ ἰκανότης αὕτη, καὶ ἐπομέ-

ως πλήρης ὑπάρχει ἡ συμφωνία· ἐρευνησωμεν ἤδη ἂν ὑπάρχη τὸ δεύτερον στοιχεῖον τῶν συμφωνιῶν, ἧτοι ἂν οἱ συμβαλλόμενοι ἦναι κύριοι τοῦ ἀντικειμένου τὸ ὁποῖον ἀποβλέπει ἡ συμφωνία των, καὶ ἐπομένως ἂν δύνανται νὰ τὸ διαθέσωσι· ποῖον τὸ ἀντικείμενον τῆς συμφωνίας ἐν ταῖς μονομαχίαις; ὁ θάνατος, ὁ τραυματισμὸς, ὁ κίνδυνος τέλος τῆς ζωῆς τῶν διαφερομένων· ἀλλ' εἶναι ὁ ἄνθρωπος κύριος τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς, ἀφοῦ διὰ τὴν συναψιν τῶν συμφωνιῶν, προσκαπιτεῖται καὶ ἡ κυριότης τοῦ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον καθιστᾷ τὴν συμφωνίαν ἀντικείμενον; Ὁ ἄνθρωπος, ὡς ἐκ τοῦ κοινωτικοῦ χαρακτήρος τὸν ὁποῖον περιβάλλεται, δὲν εἶναι κύριος τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς, ἀλλ' ἀνήκει εἰς τὴν γενικὴν αὐτοῦ πατρίδα, τὴν ἀνθρωπότητα, εἰς τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ πατρίδα, εἰς τὴν κοινωσίαν, ἐν ἣ βιοῖ, τέλος εἰς τὴν θρησκείαν αὐτὸν ἢ τὴν ἀπ' αὐτοῦ προέβλησαν οἰκογένειαν· ὁ δὲ διηνεκῶν θυσίων τῶν γονέων ἐνανδρῶμενος υἱός, ὁ ἀποτελῶν τὴν ἐλπίδα καὶ τὸ μόνον στήριγμα δυνόντων γονέων, ὁ ἐνίοτε ἀπαραίτητος ἵνα διαθῆψι δυστυχούντας αὐτοῦ γονεῖς, ὁ ἄγρυπνος τέλος φύλαξ τῆς τιμῆς πατρὸς ἀδελφῆς, ἔχει οὗτος τὸ δικαίωμα εἶναι κύριος τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς, ὅπως διαθέσῃ αὐτὴν, εἰς τὴν καταστροφικὴν ἐπίρροιαν στιγμιαίας παραφορᾶς, ἢ ἵσως ἐγκληματίας τις ἦρος αὐτῷ διήγειρε; Προσπίζεται ὅμως τὴν ὑπερτέραν τῆς ζωῆς προσβληθεῖσαν τιμὴν! ἀλλ' εἰς ὁποῖα βραχῶδη τῆς κοινωσίας κύματα, ἐκτίθησι τὴν τιμὴν τῶν ὀρφανισμένων γονέων, καὶ τὴν μάλλον εἰς τὰς προσβολὰς τῆς τιμῆς ἐκθετον, ἐρημουμένην ἀδελφῆν; Ἀκαίως ἄλλος ἄνηρ, ἐπιζήλων προτερημάτων ἔμπλεως, ἀποκτᾷ τὴν ἐμπιστοσύνην ξένων αὐτῷ γονέων, οἵτινες τὰς τύχας προσφιλοῦς αὐτῶν τέκνου πλήρεις ἐλπίδος τῷ ἐναποθέτουσι· τὸ ὕψος ἱεροῦ μυστηρίου συνδέει ἀδιαρρήτως διὰ τῆς ταυτότητος τῶν αἰσθημάτων καὶ τοῦ συμφέρον-

τος τὰ πρὶν ὅπως ξένα ταῦτα πλάσματα, ἀμφοτέροι λογιζονται εὐτυχεῖς, ὁ γονεῖς ἀγάλλονται πρὸ τῆς οἰκογενειακῆς ταύτης σκηνῆς ἰστάμενοι, ἀποκτῶσι τέκνα, ἀσφαλιζόντα τὴν ὑπαρξιν τῶν ἐλπίδων, καὶ τὴν κρήνην εὐαρέστων ἀσχολιῶν καὶ ἀπαραμίλλων ἀγαλλιάσεων ἐν τῇ εὐανθεῖ ταύτῃ τῆς οἰκογενεῖας ἀκμῇ, ζωηρὸς τις φαινόμενος φίλος, ἢ ἄλλος τυχαῖος ἄνθρωπος προκαλεῖ διὰ τῶν συνήθων μέσων τὸν πολῦτιμον δεσμὸν τῆς οἰκογενεῖας ταύτης εἰς τὸ καταστροφικὸν τῆς μονομαχίας στάδιον! Εἶναι ἤδη κύριος, ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ἢ ἐλπίς τῆς οἰκογενεῖας ταύτης, εἶναι κύριος τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς, δύναται νὰ θυσιάσῃ αὐτὴν, ἐγκαταλείπων ἐρήμους καὶ τέκνα καὶ σύζυγον! Πρόκειται περὶ τιμῆς, καὶ πάλιν μᾶς λέγουσιν· ἀλλ' ἐνῶ προσπίζεται τὴν ἑαυτοῦ τιμὴν, δὲν θυσιάζει τὴν τιμὴν τῆς ὅλης οἰκογενεῖας του; Δὲν παραβαίνει συγχρόνως τὸ ἱερώτερον καθήκον του; Γενναῖον τέλος τῆς πατρίδος τέκνον, καθίσταται ἐπάξιον τῆς ἑαυτοῦ προσπίσεως· ὁ λαὸς, τὰ νεῦρα τῶν ἐθνῶν καὶ πάσης κοινωσίας, διὰ τῶν ἰδρώτων του παρέχει πρὸς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα τὰ μέσα νὰ προετοιμάσῃ μαχίμους καὶ γενναίους ἄνδρας, ἐτοιμοὺς τοὺς νόμους καὶ τὴν τιμὴν αὐτῆς νὰ ὑπερασπίσωσιν ἢ πατρίς, ἐὰν τύχη εὐσυνειδήτων καὶ συνετῶν πολιτικῶν, ὅπερ σπάνιον, προετοιμάζει τοιοῦτους, ἀνατρέφει αὐτοὺς δι' ὅλων τῶν μέσων, τοὺς καθιστᾷ τέλος ἐπαξίους τοῦ προορισμῶν τοιαῦτα τῆς πατρίδος τέκνα, ἐνεκεν, ὡς συνήθως, χαμερπῶν αἰτιῶν, προκαλοῦνται εἰς μονομαχιῶν ἐπιτέλεισιν δύνανται οἱ τοιοῦτοι νὰ θυσιάσωσιν τὴν ζωὴν αὐτῶν, τὸ ξίφος, τὸ δόσιον ἢ πατρίς ἐννεπιστεύθη αὐτοῖς, ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ τῆς τιμῆς καθ' ἑαυτῶν ν' ἀνεγκύσωσι; δύνανται νὰ μεταχειρισθῶσιν αὐτὸ εἰς ἀλληλοσφαγίαν; ποῦ ἢ τῆς τιμῆς ὑπεράσπισις, ἀφοῦ παραβαίνουσιν οὕτω τὸ ὑπέρτατον πρὸς τὴν πατρίδα καθήκον, ἧτις μητρός τε

καὶ πατρός καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ὡς τιμιώτερον κατὰ Πλάτωνα ἀναφίνεται; Ἐλλείπει ἐπομένως ἐπὶ τῆς μονομαχίας καὶ τὸ δεύτερον στοιχείον, τὸ ἐπὶ τῶν συμφωνιῶν ἀπαιτούμενον ἢ τοῖς ἑλλείψει τῆς κυριότητος τοῦ ἀντικειμένου τῆς συμφωνίας ἐκ μέρους τῶν συμβαλλομένων, διότι ὁ ἄνθρωπος, ὡς προείπομεν, λόγῳ τοῦ κοινωνικοῦ αὐτοῦ χαρακτήρος, δὲν εἶναι κύριος τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἔρευνῶμεν ἤδη τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον στοιχείον τῶν συμφωνιῶν, ἂν τὸ ἀντικείμενον τῆς συμφωνίας ἐν τῇ μονομαχίᾳ ᾖναι θεμιτὸν, καὶ μὴ ἀντικείμενον εἰς τὰ χρηστὰ ἦθη, εἴτε εἰς τὰς λεγομένας διατάξεις τῆς δημοσίας τάξεως ποῖον τὸ ἀντικείμενον τῆς συμφωνίας ἐν τῇ μονομαχίᾳ; ὁ τραυματισμὸς, ὁ θάνατος, ὁ κίνδυνος τέλος τῆς ζωῆς καὶ τῆς υἰείας τῶν συμβαλλομένων ἄλλὰ τὸ τοιοῦτον ἀντικείμενον ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὰς διατάξεις τῆς δημοσίας τάξεως ἂν αἱ νομοθεσίαι εἰς ὀρισμένας καὶ ἐλαχίστας περιπτώσεις, ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐπ' αὐτῶν, μόλις ἐπὶ πράξεων, αἵτινες συνταράσσουσιν εἰς τὸν ὑψίστον βαθμὸν τῶν κοινωνιῶν τὰ θεμέλια, ἂν μόλις εἰς τοιαύτας, λέγομεν, περιπτώσεις ἐτόλμησαν ἂν ἀποστρέψαι τὴν ζωὴν τοῦ πλησίον, πολλῶν μᾶλλον σήμερον, ὅτε πολλά ἐξοχοὶ διάνοιοι τοσοῦτον εὐγλώττως συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς καταργήσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς εἰς τοιοῦτον βαθμὸν προσιπέως προήθη ἢ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων, ὥστε καὶ αὐταὶ αἱ νομοθεσίαι, αἱ τὸ συμφέρον τῶν ἐθνῶν καὶ κοινωνιῶν αὐτῶν ὑπ' ὄψιν ἔχουσαι, καὶ αὐταὶ τείνουσι ν' ἀπαλείψωσιν ἤδη τὸ τοιοῦτον τῆς τιμωρίας εἶδος καὶ ἐπὶ τῶν στυγερωτέρων ἐγκλημάτων, καθ' ἃ εἰς ὑψίστον βαθμὸν τὸ ἐπιζητούμενον αὐτὸ συμφέρον προσβάλλεται ἢ ἐπιστήμη, τέλος, ἄπο πολλοῦ ἤδη χρόνου, ἔπαυτε θεωροῦσα ὡς συμφωνιῶν ἀντικείμενον τὴν ζωὴν τοῦ πλησίον, καὶ τὸν τῆς ἀπωλείας αὐτῆς κίνδυνον ἑλλείπει ἐντεῦθεν ἐπὶ τῆς μονομαχίας καὶ τὸ τρίτον στοιχείον τῶν συμφωνιῶν, τὸ θεμι-

τὸν τοῦ ἀντικειμένου οὐδεμίαν ἄρα συμφωνίαν ἔχομεν καταπίπτει ὅθεν καὶ ὁ δεύτερος λόγος, ὃν οἱ προασπισταὶ τῆς μονομαχίας προσάγουσιν, ἢ τοῖς ἢ συμφωνία τῶν διηματοχόμενων ἤδη πρὸς ἐξάντησιν τοῦ θέματος ὑπολείπεται ἢ ἔρευνα τοῦ ἰσοπάλου τῶν παλαιουσῶν δυνάμεων.

Ἐπάρχει ἀληθῶς ἰσότης δυνάμεων μεταξὺ τῶν ἐν τῇ μονομαχίᾳ διαμαχομένων; Ὁ λόγος οὗτος εἶναι τόσο ἀσθενής, ὥστε περιττὴ φάνηται πᾶσα αὐτοῦ ἔρευνα μικρὰ ὑπομνήσις τῆς πηγῆς τῆς μονομαχίας ἐξαρκεῖ, φρονουῦμεν, νὰ καταδείξῃ τὸ ἐντελῶς ἀνυπόστατον τοῦ ἐπιχειρήματος ἢ μονομαχίας πηγὴν ἔχει τὴν προσβολὴν τῆς τιμῆς, ἢ τὴν εἶναι πρῶτον παντὸς ἀνθρώπου, ἀνεξοκλήτως τῶν ἑαυτοῦ δυνάμεων, εἶναι δικαίωμα ἐμφυτον καὶ οὐχὶ ἐπίκτητον ἀφοῦ ἢ τὴν τιμὴν τοσαύτην περιβάλλεται γενικότητα, ὑπόκειται καὶ εἰς τὸν ἐκ τῆς γενικότητος ταύτης ἀνάλογον κίνδυνον, δύναται τοῦτέστι νὰ προσβληθῇ πᾶς τις, καὶ ὑπὸ παντὸς, ἀσχετῶς τῶν ἐκάστου δυνάμεων ποῦ λοιπὸν ὑπάρχει ἢ ἰσότης αὕτη; μήπως ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς ἐνδυνάμου ἰσότητος ἐννοοῦσιν, ὅτι ἀμφοτέρω ἔχουσι τὰ αὐτὰ ὅπλα εἰς τὰς χεῖρας, καὶ τοῦτο ἀποκαλοῦσιν ἰσότητα δυνάμεων; ἀλλ' ἐν ταῖς μάχαις ἐν γένει, καὶ μάλιστα ταῖς ἐνόπλοις, ποῖον τὸ κύριον προσὸν τῆς δυνάμεως; εἶναι τοῦτο ἐξωτερικόν τι ὄργανον, ἰδιαιτέρον, τῶν ἐσωτερικῶν τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεων, ἢ ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ψυχολογικὴν τοῦ ἀνθρώπου κατάστασιν, οὐδεμίαν ἔχον σχέσιν πρὸς τὰ ἐξωτερικὰ ἀντικείμενα; ἢ προχειροτέρα λογικὴ, καὶ ἀνευ τῆς συνδρομῆς τῆς εἰδικῆς πρὸς τοῦτο ἐπιστήμης, πείθει ἡμᾶς, ὅτι τὸ κύριον προσὸν τῆς δυνάμεως εἶναι ἢ ψυχὴ αὐτῆ τοῦ ἀνθρώπου, τὸ θάρρος, τὸ κοινῶς τοσοῦτον ἐκφραστικῶς λεγόμενον, καρδιὰ τὰ ὅπλα εἶναι ὅπως ὑστῆσαν στοιχείον τῆς ἐκτιμήσεως τῶν δυνάμεων δύναται τις νὰ ᾖναι ὀπλισμένος δι' ὅπλου πολλῶ ἰσχυροτέρου τοῦ ἄλλου, καὶ ὁμοίως

νὰ μὴν ὑπάρχη ἰσότης δυνάμεων, διότι πρῶτιστον πάντων, ὡς προείπομεν, ἀπαιτεῖται τὸ θάρρος, ἢ γενναίότης, προσὸν εἰς τὴν φυσικὴν τοῦ ἀνθρώπου κατάστασιν ἀποκλειστικῶς ἀναγόμενον ἄλλ' αἱ φυσικαὶ τῶν ἀνθρώπων ιδιότητες εἶναι πάντοτε αἱ αὐταί; ἐὰν ᾖναι τοιαῦται, τότε βεβαίως, ἀνευ φόβου λογικοῦ ὀλισθήματος, δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ἰσχυρὸς εἶναι ὁ λόγος τοῦ ἰσοπάλου τῶν δυνάμεων, ὑπάρχει ἀληθῶς ἐν τῇ μονομαχίᾳ τότε ἢ ἰσότης τῶν δυνάμεων δυστυχῶς ὁμοίως ἢ μᾶλλον ἐπιπόλαιος ἔρευνα πείθει τοὺς ἐρευνῶντας, ὅτι εἰς μάτην ἤθελέ τις ἐπιζητήσει ὁμοιότητα τῶν δυναμικῶν τοῦ ἀνθρώπου ιδιοτήτων, τούναντίον ἀνευρίσκει τις ἰκανοὺς βαθμοὺς διαφορητικῆς ἀποστάσεως ὁ μὲν εἶναι γενναῖος, ὁ δὲ δειλὸς ὁ μὲν ἔτι πλέον τοῦ πρώτου γενναῖος, ὁ δὲ ἔτι πλέον τοῦ ἐτέρου δειλός, σπανία δ' ἢ ἀνεύρεσις τῆς ἰσότητος ἄλλὰ τὴν δυνάμιν δὲν ἀποτελεῖ μόνον ἢ ψυχικὴ τοῦ ἀνθρώπου κατάστασις, ἀλλὰ καὶ ἢ ἐξωτερικὴ αὐτοῦ κατασκευὴ τὸ ὕψος τοῦ ἀναστήματος, τὸ εὖρος τοῦ σώματος, ἢ δυνάμις τῶν μυῶνων, τὸ εὐστροφον τῆς τῶν χειρῶν κινήσεως, ὅλα ταῦτα μεγάλην ἔχουσι ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἐκτιμήσεως τῆς ἰσότητος τῶν δυνάμεων ἄλλ' ἢ αὕτη σωματικὴ κατασκευὴ δύναται νὰ εὐρεθῇ ἐφ' ὅλων τῶν ἀνθρώπων ὑπάρχουσα; τὸ ἀνυπαρκτον τῆς ιδιότητος ταύτης τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀπὸ τῆς ἀπωτάτης σκοπιᾶς νὰ διακρίνη τις δύναται δὲν μένει μετ' αὐτὸ πλέον ἕτερον ἔχνος ἰσότητος, παρὰ ἢ ταυτότης τοῦ ὅπλου πράγματι ἐν τῇ μονομαχίᾳ παρατηροῦμεν ὅτι οἱ διαμαχομένοι ταῦτὰ ὅπλα φέρουσιν ἄλλὰ διαφέρει ἢ ταυτότης τοῦ ὅπλου τῆς ταυτότης τῶν δυνάμεων τὸ ὅπλον, ὡς καὶ ἀνωτέρω παρατηρήσαμεν, ἀποτελεῖ τὸ ὑστάτον στοιχείον τῆς ἐξιώσεως τῶν δυνάμεων τὸ πρῶτιστον πρὸς τοῦτο προσὸν ἀποτελεῖ ἢ ψυχικὴ κατάστασις τοῦ ἀνθρώπου, μετ' αὐτὴν ἢ σωματικὴ, ὑστάτον δὲ πάντων, ἢ ἢ

διότης τῶν ὅπλων ἰκανῶς, φρονουῦμεν, ἐκ τῶν εἰρημένων σαλεύεται καὶ ὁ τρίτος λόγος τῶν προασπιστῶν τῆς μονομαχίας, τὸ ἰσοπαλὸν τῶν δυνάμεων ἢ ἰσότης τῶν δυνάμεων ἤθελεν ἔχει ἰσχυρὸν ἐπιχειρήματος, ἂν ἀπρητίζετο ὑπὸ μόνον τῶν ὅπλων, ἢ ἂν ἢ τιμὴ δὲν ὑπέκειτο εἰς τὸν κίνδυνον τῆς γενικῆς προσβολῆς, ἀλλὰ μόνον μεταξὺ τῶν ἐχόντων τὰς αὐτὰς δυνάμεις, καὶ κατὰ τῶν ἴσας ταύτας ἐχόντων ἢ προσβολὴ αὐτῆς ἀπυθύνετο δυστυχῶς ὁμοίως τοσαύτην ἔχει εὐρύτητα, ὥστε οὐδὲ σικιὰν ἐπιχειρήματος ὁ προσαγόμενος οὗτος λόγος νὰ φέρῃ δύναται.

Διεξήθημεν ἤδη ἐφ' ὅσον ᾖν ἐφικτὸν εἰς τὰς ἀσθενεῖς ἡμῶν δυνάμεις, ὑπὸ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐποψίν, τὴν λογικὴν, τῆς ἡμετέρας μελέτης τὸ ἀντικείμενον ἀνεύσαμεν καὶ τοὺς τρεῖς λόγους, τοὺς ὁποίους οἱ θερμοὶ, τῆς μονομαχίας συνήγοροι, ὑπὲρ αὐτῆς προσάγουσι, ἀφίχθημεν δὲ φυσικῶς, ὡς φρονουῦμεν, εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἢ μονομαχία εἶναι προφανῆς περιφρόνησις τῆς λογικῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως, ὅτι τέλος μόνη ἢ ἱστορία εἰσάγουσα ἡμᾶς εἰς τὰς ἀγωνιωδεστέρας αὐτῆς ἐποχάς, καὶ εἰς τοὺς σκοτεινοτέρους αὐτῆς θαλάμους, μόνη αὕτη, ὡς προοιμιάσαμεν, δύναται νὰ παράσχῃ ἡμῖν τοὺς εἰς μάτην ἀπὸ τῆς λογικῆς ἐπιζητουμένους λόγους τῆς ἑαυτῆς ὑπάρξεως καὶ αὕτη ἢ δευτέρα ἐποψὶς τῆς ὑπ' ὄψιν μελέτης ἢ ἱστορικῆς συνεπεῖς πρὸς τὴν διαγραφείσαν τάξιν τοῦ θέματος προβαίνομεν εἰς τὸ δεύτερον τοῦτο στάδιον τῆς ἱστορικῆς τῆς μονομαχίας καταγωγῆς.

Δ. Θ. ΣΩΜΕΡΙΤΗΣ

(ἀκολουθεῖ)

ζόμενον ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν του Ἀβδηριτῶν εἰκὴ διακηρυττόντων, ὅτι ἀπάδει πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τῶν Ἀβδηρων νὰ κηρύξωσιν ἕνα τῶν πολιτῶν φρενοπληγῆ πρὶν ἢ κριθῆ τοιοῦτος παρ' ἀπαθοῦς τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης μύστου.

Ὁ Ἴπποκράτης ἄσμενος ἀπεφάσισε νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς Γερουσίας, ἀναγγειλάσῃ αὐτῷ διὰ πρέσβειων, ὅτι εἶχεν ἀνάγκη τῆς τε παρουσίας καὶ κρίσεώς του ἐν τινι ἀξιολογητά τῃ ὑποθέσει, δὲν ἠδύνατο ὅμως νὰ φαντασθῆ, καὶ περ φιλόσοφος ὢν, ποία τις ἦτο αὕτη. Διότι (διενοεῖτο), ἴ τις ἢ ἀνάγκη νὰ κρατήσωσιν αὐτὴν μυστικὴν; Ἡ τῶν Ἀβδηρων Γερουσία δὲν δύναται εὐχερῶς νὰ περιέπεσον εἰς σωματικὴν ἀσθένειαν, ἣν οὐδόλως οἱ ἄνθρωποι ἀγαπῶσι νὰ σαφηνίζωσι. Ἰόσω δὲ μᾶλλον ἄσμενος ἀπεφάσισε νὰ μεταβῆ ἐκ Θάσου εἰς Ἀβδηρα, ὅσῳ ἐκ πολλοῦ ἐγλίχετο νὰ γνωρίσῃ προσωπικῶς τὸν Δημόκριτον.

Ὅθεν μεταβάς αὐτόθι ἐξεπλάγη εἰς ἄκρον, διότι, ἀφοῦ ὑπεδέχθησαν αὐτὸν μετὰ λαμπρῆς πομπῆς καὶ παρατάξεως καὶ ὠδήγησαν ἐνώπιον τῆς συνηθροισμένης μεγάλης βουλῆς, παρέστησεν αὐτῷ ὁ διοικῶν ἄρχων διὰ στωμύλου ἀγορεύσεως, ὅτι προσεκλήθη μόνον εἰς Ἀβδηρα, ἵνα περιεργασθῆ τὴν παράνοιαν τοῦ Δημοκρίτου καὶ ἀναγγείλῃ τῇ Γερουσίᾳ εἰδικριτικῶς ἂν δύναται νὰ θεραπευθῆ, ἢ τὸ κακὸν προῦχώρησεν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἀνάγκη πᾶσα νὰ κηρύξωσιν αὐτὸν πολιτικῶς νεκρὸν ἄτεον τῆς ἐλαγίστης ἀναβολῆς. Ὁ ἱατρὸς κατ' ἀρχὰς διανοήθη, ὅτι ὁ ὄμιλῶν ἦν ἄλλος τις Δημόκριτος· πλὴν ἄλλ' ὅμως οἱ καλοὶ Ἀβδηριταὶ δὲν ἀφῆκαν αὐτὸν ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἀμφιβάλλοντα.

—Αἱ! καλὰ, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, δὲν εὐρίσκομαι τάχα εἰς Ἀβδηρα; καὶ δύναμαι νὰ λησμονήσω ποτὲ, ὅτι τὸ λογικὸν τῶν κατοίκων τῆς χώρας ταύτης πρὸ πολλοῦ ἔδυσεν; Ἐπαινέσας δὲ κατ' ἀνάγκη τὴν τε Γερουσίαν καὶ τὸν ἀβδηρικὸν λαὸν καὶ μὴ γνῶστοπρήσας

αὐτῷ τὴν ἔκστασίν του, μετὰ μεγίστης σοβαρότητος, τὸν ἀληθῆ πρᾶγματι φιλόσοφον ἱατρὸν προδιδούσης, εἶπε· «μὰ νία εἶνε πρᾶγμα, εἰς ὃ πλειστάκις συναντῶνται καὶ οἱ μέγιστοι νόσοι καὶ τὰ μέγιστα κτήνη!»

Ε΄.

Ἐν τούτοις, ἐνῶ ὁ λαὸς τῶν Ἀβδηρων ἦτο εἰς κίνησιν μεγάλην καὶ καρδιοπάλλων ἀνέμενε νὰ μάθῃ τὴν περὶ τοῦ Δημοκρίτου γνώμην τοῦ σοφοῦ Ἀσκληπιάδου, βουλευτῆς τῆς δημοκρατίας καὶ ἐξάδελφος τοῦ Δημοκρίτου, Θράσυλλος ὀνομαζόμενος, ὁ ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἐνδιαφερόμενος ἵνα κηρυχθῆ ὁ Δημόκριτος φρενοβλαβῆς καὶ διορισθῆ ἐπομένως διαχειριστῆς τῆς περιουσίας του, προσεκάλεσε τὸν Ἴπποκράτη εἰς γεῦμα, εἰς ὃ ἔσχε τὴν ἀστείότητα νὰ συγκαλέσῃ πρὸς συναναστροφὴν αὐτοῦ τοὺς κομψότερους τῶν ἀνδρῶν καὶ τὰς χαριστέρας τῶν δεσποινῶν καὶ δεσποινίδων τῆς πόλεως. Ὁ Ἴπποκράτης ὁμῶς, στερούμενος διοπτῆρων καὶ μυωπάζων λίαν, δὲν παρετήρησεν, ὅτι αἱ δεσποιναὶ καὶ δεσποινίδες ἦσαν ἀκούοντες καλαὶ καὶ ἐπιθήγουσαι τὴν ὄρεξιν καὶ αὐτοῦ τοῦ παγκάλου Ἰωσήφ, οὕτω δὲ συνέβη, χωρὶς νὰ ἐπιρρίψωμεν τὴν εὐθύνην εἰς τὰ ὠραία ἐκείνα πλάσματα, ἅτινα χαριέντως ἀμιλληθέντα ἐξωραίσθησαν τοσοῦτον, ὥστε νὰ μὴ ποιήσωσι πλήρη κατ' αὐτοῦ οἶαν διανοήθησαν προσβολήν. Κρίμα, καὶ κρίμα μέγα μὰ τὸν Δία, ὅτι δὲν ἔβλεπε καλλήτερα! Εἰς νοήματα ἢ θεὰ ὠραίας γυναικὸς εἶνε πάντοτε πρᾶγμα εὐάρεστον, ὅταν δὲ ἡ ὠραία αὕτη γυνὴ ἐκφέρῃ μετὰ χάριτος ἀνοήσιαν τινὰ (τοῦθ' ὅπερ λαμβάνει ἐνίοτε χώραν καὶ εἰς τὰς ὠραίας ὡς καὶ εἰς τὰς ἀκαλλεῖς) ἢ διαφορά καθίσταται μεγάλη καὶ ἐπαισθητῆ, ἐὰν μόνον τὴν ἀκοῆς, ἢ καὶ τὴν βλέψης ἐνταυτῷ. Τοῦτο δὲ διότι ἀγαπῶμεν νὰ εὐρίσκωμεν ὅλας τὰς ἐρεσχεσίας τῆς συνετάς ἢ ἀστειάς ἢ τοῦλάχιστον ἀνεκτάς. Αἱ Ἀβ-

βδηριταὶ ὅμως ἀπόλεσαν τὴν ὀφέλειαν ταύτην ἀπὸ τὸν ἀμβλυώπτοντα ξέρονον, διότι οὗτος ὑπεχρεώθη νὰ ἐξενέγκῃ κρίσιν περὶ τοῦ κάλλους τῶν ἐκ τῆς προσολλῆς, ἢν εἰς τὰ ὠτά του ἐπίπουν, τοῦτου ἕνεκεν οὐδὲν ἄλλο φυσικώτερον ἦτο ἢ ἡ ἰδέα, ἢν περὶ τούτων συνελάμβανε, νὰ ἦ ἀπογρῶντος ἐμφερῆς ἐκείνη, ἢν συλλαμβάνει ὁ πεπρωμένος τὴν ἀκοὴν διὰ δύο ὄντων ὀφθαλμῶν περὶ τινος μουσικῆς ἁρμονίας.

—Ποία εἶνε ἡ κυρία ἢ ὀμιλήσασα πρὸς τὸν ἀγγίλον ἐκεῖνον; ἠρώτησε πρῶτος ὁ Ἴπποκράτης τὸν Θράσυλλον.

—Εἶνε ἡ σύζυγος μεγιστάνος τινὸς τῆς δημοκρατίας μας.

—Ἡράκλεις! εἶπε καθ' ἑαυτὸν, δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ τῆς κεφαλῆς μου ἢ ἐπάρατος ἐκείνη λαχανοπώλις, ἢν πρὸ τῆς ἐν Λαρίσση οἰκίας μου ἤκουσα πρὸ ὄλλου χαριεντιζομένην μετὰ τινος ὄντηλάτου.

ΣΤ΄.

Ὁ διαληφθεὶς ἐξάδελφος τοῦ Δημοκρίτου εἶχεν ἀπορρήτους σκοποὺς πρὸς τὸν ἡμέτερον Ἀσκληπιόν. Ἡ ποικιλία τῶν ὄψων, ὁ ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐξαιρετός καὶ ἀφροῖς οἶνος, ὅστις ἠλέκτριζε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν συνδαιτυμόνων, πρὸς δὲ τούτοις καὶ Μιλήσιαι ὀργηστρίδες, ἃς ἐξέπιτηδες ὁ μαρόκακος Θράσυλλος εἶχε καλέσει, ἦταν τὸ δέλεαρ, δι' οὗ οὐδὲν προσεπάθει νὰ ἐλκύσῃ ὑπὲρ αὐτοῦ τὸν Ἴπποκράτη. Οὗτος ὅμως ἐφαγεν ὀλίγον, ἐπιεν ἀντὶ οἴνου καθαρὸν ὕδωρ, ὀργηστρίδας δὲ εἶχε πολλῶν ὠραιότερας ἀπαντήσας ἐν τῷ οἴκῳ τῆς Ἀσπασίας εἰς Ἀθήνας.

Τὰ πάντα λοιπὸν ἀπέβησαν φροῦδα. Εἰς τὸν σοφὸν Ἴπποκράτη συνέβη τι, ὑπερ ἴσως πρὸ πολλοῦ δὲν τῷ εἶχε συμβῆ. Εἶχεν οὐδὲν ἦττον ἢ ἀηδῆ τοῦ χρόνου διατριβῆν, ἢν δὲν ἐνόμισε καλὸν νὰ κρύψῃ ἀπὸ τῶν Ἀβδηριτῶν τὰ ἔμματα.

Αἱ καλαὶ ἐπομένως Ἀβδηριταὶ παρετήρησαν, ἀνευ καταναλώσεως πολλῆς παρατηρητικῆς δυνάμεως, ὅτι ταῖς ἐδίδεν νὰ βλέπωσι μεθ' ἱκανῆς εὐκρινείας, κατὰ φυσικὸν δὲ τρόπον αἱ περὶ τοῦ Ἴπποκράτους γινόμεναι ἐρμηνεῖαι τῶν οὐδεμίαν ὀφέλειαν παρεῖχον αὐτῷ.

—Ποῖπει νὰ ἦνε πολυγράμματος, ὑπετονθούρον ἢ μία πρὸς τὴν ἄλλην. Κρίμα μὴ ἔχων περισσοτέρην πείραν τοῦ κόσμου!

—Ἐγὼ τοῦτο μόνον γνωρίζω βεβαίως, ὅτι δὲν θὰ μοὶ ἐπέλθῃ ποτὲ ἡ ἰδέα ν' ἀρρωστήσω χάριν αὐτοῦ, εἴπε μορφάζουσα ἄλλη τις Ἀβδηριταία τὸν συμμὸν τῆς σημερινῆς ἐποχῆς ἀκολουθοῦσα.

Ἐν τούτοις ὁ Θράσυλλος εὐρίσκετο εἰς ἀναστάτῳσιν μετὰ τοὺς διαλογισμοὺς του. Ὅσῳ μέγας καὶ πολλὸς καὶ ἂν ἦ ὁ Ἴπποκράτης οὗτος, διελογίζετο, τῶν ἀδυνάτων εἶνε νὰ μὴ ἔχη καὶ τὰ τρωτὰ καὶ ἀσθενῆ αὐτοῦ μέρη. Ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐπιδαφιλευθειῶν αὐτῷ τιμῶν, οὐδεμίαν, φαίνεται, ἔλαβεν ἰδίαν εὐχαρίστησιν· ἥμισυ τῆς σχεδὸ οὐδόλως ταῖς ἡδοναῖς ἀρέσκειται. Στοι· χηματίζω ὅμως, ὅτι πουργίον πλήρες νεοχαράκτων ἀκτινοβόλων δαρκινῶν θέλει σκεδάσει τοὺς ὄζεις τοῦ προσώπου του χαρακτῆρας. Ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης, ὁ Θράσυλλος προτίθετο νὰ θέσῃ εἰς ἐνεργεῖαν τὸ χρῆμα. Ἀλλὰ καὶ τί δὲν κατορθοῦσι τὰ χρήματα; Ὅποιοι καὶ ὀπόσοι εἰς τὸν ἦγον τῶν χρημάτων καὶ εἰς τὴν πλειότερον τῶν ἡλικιῶν ἀκτίων στίλβουσαν λάμπιν τῶν δὲν λησμονοῦσιν ἐρωμένην, συγγενεῖς, πατρίδα, θεοσεβίαν; Ὁ Ἰούδας δὲν ἐπώλησεν ἀντὶ τριᾶκοντα ἀργυρίων τὸν διδάσκαλόν του; Ἡπατάτο ὅμως ἀπάτην μεγίστην οὕτω πως περὶ Ἴπποκράτους ὁ Θράσυλλος διαλογιζόμενος.

Ζ΄.

Κενωθεῖσης τῆς τραπέζης ἐκ τῶν παροψιδῶν καὶ λοιπῶν σκευῶν, ὁ Θράσυλλος εἶπε

χειρήσει τὸ ἔργον του. Ὅθεν λαβὼν κατ' ἰδιαν τὸν ἱατρὸν ἠγωνίζετο, — ἀποδεικνύων λύπην ἄφατον ἐπὶ τῇ ἀξιοδακρύτῳ τοῦ συγγενοῦς του Δημοκρίτου καταστάσει, — νὰ πληροφορήσῃ αὐτὸν, ὅτι τοῦ ἐγκεφάλου του ἡ ταραχὴ τόσῳ φανερά καὶ ὁμολογουμένη ἦτο, ὥστε οὐδὲν ἄλλο ἢ τὸ χρέος τοῦ νὰ ἐνεργηθῶσιν ὅλαι αἱ διατυπώσεις τῶν νόμων ἠνάγκασε τὴν Γερουσίαν νὰ πιστώσῃ πρᾶγμα ἀναμφισβήτητον καὶ διὰ τῆς μαρτυρίας ξένου τινὸς ἱατροῦ.

— Ἐπειδὴ ὅμως ἐμύθησας, ἔλεγεν ὁ πονηρὸς Θράσυλλος πρὸς τὸν Ἱπποκράτη, ταξειδεύσας μέχρις ἡμῶν, πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ πάσχοντος συγγενοῦς μου Δημοκρίτου, οὐδὲν ἄλλο δικιότερον εἶνε εἰμὴ ὁ μεριμνῶν πλείτερον περὶ τούτου ν' ἀμείψῃ κατ' ἐλάχιστον τοὺς κόπους σου καὶ τὴν ζημίαν, ἣν ἀναντιρρήτως ὑπέστης, καταλιπὼν τὰς ἰδίαις σου ἀσχολίας. Δέχθητι λοιπὸν τὸ ἐλάχιστον τοῦτο δῶρον ὡς ἐνέχυρον τῆς ἀπέρευ ἐγνωμοσύνης μου, ἧς μείζονα τεκμήρια ἔχω δι' ἐλπίδος νὰ δειξῶ.

Σφαιροειδὲς πουγγίον, ὅπερ ὁ Θράσυλλος περᾶνας τοὺς ἀνωτέρω λόγους του ἔθετο εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ἱπποκράτους, ἐπανήγαγεν αὐτὸν ἐκ τῆς ἐκστάσεως μεθ' ἧς ἠκροᾶτο τῆς πειστικῆς ταύτης ὁμιλίας τοῦ βουλευτοῦ.

— Τί ἐνοεῖς νὰ πράξῃς διὰ τῶν χρημάτων τούτων; ἠρώτησεν ὁ Ἱπποκράτης μετὰ σοβαρότητος ἐκστησάσης τέλεον τὸν Ἀβδηρίτην. Διανοεῖσθαι ἴσως νὰ τὰ ἐγχειρήσῃς εἰς τὸν οἰκοδιδασκαλόν σου. Εἶνε εἰς ὑμᾶς συνήθη τοιοῦτου εἴδους παίγνια; Ἐάν οὕτως ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, σὺς συνιστᾷ δὲ ὁμιλῆτε περὶ τοιούτων μετὰ τῶν ἱατρῶν σου. Ἀλλὰ μὲ ἕκαμες νὰ ἐνθυμηθῶ τίνας ἐσκεν ἤλθον ἐνταῦθα. Ἡ διαμονὴ μου ἔσεται βραχυτάτη δὲν δύναμαι ν' ἀναβάλω πλείότερον τὴν ἐπίσκεψιν μου, ἣν, ὡς γνωρίζεις, ὀφείλω νὰ ποιήσω πρὸς τὸν Δημοκρίτον. Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἱπποκράτης ἔχαιρέτησε μετὰ ψυχρότητος καὶ ἐγένετο ἄφαντος.

Οὐδέποτε ἄλλοτε ἐν τῷ βίῳ του Θράσυλλος ἐφάνη τοσοῦτ' ἄφρων, ὅσῳ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην. Ἀλλὰ καὶ πῶς ἠδύνατο νὰ ἐπέλθῃ ποτὲ ἐν τῷ νῷ βουλευτοῦ Ἀβδηρίτου, ὅτι ἤθελε τῷ συμβῆ τοιοῦτό τι; Καὶ ὅμως εἰς παραπλήσια συμβάντα οὐδεὶς δύναται νὰ ἴσῃ προπαρεσκευασμένος.

Η΄.

Πρὶν ἢ περιγράψωμεν τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Ἱπποκράτους πρὸς τὸν Δημοκρίτον ὀφείλομεν, πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς φιλοπραγμοσύνης τῶν μακροθύμων ἀναγνωστῶν μας, νὰ παρουσιάσωμεν αὐτοῖς τὸν τελευταῖον τοῦτον, ὅπως γνωρίζωσι ποῖον ὁ Ἱπποκράτης ἐμελλε νὰ ἐπισκεφθῆ ὡς φρονεολαβῆ καὶ σχηματίσωσιν ἐντεῦθεν μᾶλλον ἀκράδαντον πεποιθήσιν περὶ τῆς διανοητικῆς τῶν Ἀβδηρίτων καταστάσεως. Ὅθεν ἐπιχειροῦμεν ἐπιτροχάδην νὰ περιγράψωμεν τὸν Δημοκρίτον, ἀντλοῦντες πρὸς τοῦτο ὕλην ἐκ τῆς ἱστορίας, ἧς τὰς δέλτους οὐδόλως θέλομεν παραχαράξαι.

Ὁ Ἰουβενάλιος ἰσχυρίζεται, ὅτι οὐδεὶς τόπος εἶνε τόσῳ ἀφανῆς, ὥστε νὰ μὴ ἴνε δυνατόν νὰ ἐξέλθῃ ἐκεῖθεν ἔστιν ὅτι μέγας τις ἀνὴρ. Παραλείποντες χάριν συντομίας ν' ἀναγράψωμεν ἐνταῦθα ἀσήμους ὅλους καὶ μικροὺς τόπους, ἐν οἷς ἐγνηνήθησαν οἱ διαπρεπέστεροι τῶν φιλοσόφων καὶ ποιητῶν, λέγομεν μόνον, ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ Ἰουβενάλιου ἐρείδεται ἀληθῶς ἐπὶ τῇ πραγματικότητι, διότι οὐδὲν ἄξιον θαύματος δύναται νὰ παρασῃ ἡμῖν ὁ τόπος τῆς γεννήσεως ἐνὸς ἐκάστου, ὡς οὐδὲν τοιοῦτο παρέχουσι καὶ τὰ Ἀβδηρα, ἅτινα ἀπῆλθον τῆς τιμῆς ν' ἀρχίσῃ τὸν βίον εἰς τὰ τεῖχη των ὁ περιφανέστερος ἐκ τῶν ἀρχαίων φυσιολόγων Δημοκρίτος. Οὐδεὶς τόπος ἀνεξαιρέτως κέκτηται τοιαύτην ἰσχὺν, ὥστε νὰ περιάπτῃ τιμὴν καὶ φήμην εἰς τὸν ἐν αὐτῷ τὸ πρῶτον βλέποντα τὸ πῶς τῆς ζωῆς, ἀπ' ἐναντίας δὲ πᾶς ἀνθρώπος δύναται νὰ καταστήσῃ διὰ

τε τῆς εὐφυίας καὶ τῶν προτερημάτων του περιβλεπτον καὶ ἐπίσημον τὴν γενέτειραν γῆν του. Ἡ Ζάκυνθος π. χ. σεμνύνεται, ὅτι ἐν αὐτῇ ἐγεννήθησαν ὁ Φώσκολος καὶ ὁ Σολωμὸς, ἀμφοτέρω ὅμως οὗτοι δύνανται δικαίως νὰ καυχῶνται καὶ ἐπαίρωνται, διότι διὰ τῆς οὐρανοβάμονος φαντασίας των κατέστησαν αὐτὴν ἔτι μᾶλλον γνωστὴν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐνῶ αὐτὴ οὐδὲν ἀπολύτως τοῖς προσήνεγκεν. Ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον.

Θ΄.

Τὸ εἰκοστὸν περίπου τῆς ἡλικίας του ἔτος ἦγεν ὁ Δημοκρίτος Δαμασίππου ὅτε ἐκληρονόμησε τὸν πατέρα του, ἕνα τῶν πλουσιωτάτων Ἀβδηρίτων. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ σκεφθῆ, ὡς οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων, τίνι τρόπῳ νὰ συντηρήσῃ ἢ ἀυξήσῃ τὰ πλούτη του, ἢ νὰ κατασπαταλήσῃ αὐτὰ νοστιμώτατα ἢ γελιοιδέστατα, διανοήθη ἵνα δι' αὐτῶν τελειοποιήσῃ τὴν ψυχὴν του. Ὁ Δημοκρίτος ἔζη περὶ τὴν 72αν Ὀλυμπιάδα. Ἰσως ἐρωτήσῃ τις, καὶ εὐλόγως, τί ἔλεγον οἱ Ἀβδηρίται περὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης τοῦ Δημοκρίτου; Οἱ Ἀβδηρίται οὐδέποτε ὤνειρεύθησαν, ὅτι ἡ ψυχὴ ἔχει ἄλλην τινὰ ὀφέλειαν ἢ ὁ στόμαχος, ἡ κοιλία καὶ τὰ λοιπὰ ὀλοκληρωτικά (intégrals) μέλη τοῦ ὄρατοῦ ἀνθρώπου. Ἐντεῦθεν λίαν παράδοξος τοῖς ἐφάνη βεβαίως ἢ ἀλόγικος αὕτη τοῦ συμπολίτου των μέριμνα, ἀλλὰ μεθ' ὅλας τὰς προσπάθειάς των δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τῷ ἀνατρέψωσι τὴν ἰδιοτροπίαν του αὐτὴν. Κατέλειπε λοιπὸν τὰ Ἀβδηρα μετὰ τῶν κατοίκων των καὶ περιήρχετο ἐπὶ πολλὰ ἔτη, χάριν τοῦ πρὸς τὴν σοφίαν ἑρωτός του, ἠπεύρους τε καὶ νήσους, ὅσας κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἠδύνατό τις νὰ περιέλθῃ. Τοῦτο δ' ἐπραξε, διότι ὁ θέλων τότε νὰ γίνῃ σοφὸς ὀφείλε νὰ βλέπῃ ἰδίαις ὀφθαλμοῖς. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τοῦ σκότους καὶ τῆς βαρβαρότητος, οἱ ἀνθρώποι ἐσπεροῦντο τυπογραφείων, περιοδικῶν, ἐ-

φημερίδων, λεξικῶν καὶ παντὸς ὀφελίμου τῷ τερπνῷ συγκρινῶντος ἀναγνώσματος, δι' ὧν τανῶν πᾶς τις, ἀγνοῶν πῶς, καθίσταται ἐξαπίνης φιλόσοφος, ποιητῆς, φυσικὸς, γραμματολόγος, ἀστρονόμος, συγγραφεὺς φιλόλογος ἐν ἐνὶ λόγῳ ταμείον πάσης σοφίας.

Ἐκαστος ἐκ τῶν ἀνωτέρω βεβαιούται, ὅτι τότε τὸ σμῆνος τῶν σοφῶν ἦν τὰ μάλιστα εὐαρίθμον, ἀληθῶς ὁμως ὅσοι ἦσαν σοφοὶ ἠδύνατο κάλλιπτα νὰ καυχῶνται ὄντως ἐπὶ τούτῳ.

Ὁ Δημοκρίτος ἐπεχείρησε τὸν πλοῦν του οὐ μόνον ἵνα γνωρίσῃ, ὡς ὁ Ὀδυσσεύς, πολλῶν ἀνθρώπων ἄστεα καὶ νόον, ἀλλ' ἵνα γνωρίσῃ συνάμα φύσιν καὶ τέχνην καθ' ὅλας τὰς ἐνεργείας καὶ τὰς αἰτίας αὐτῶν, γυμνῶν τὸν ἀνθρώπον καὶ ποιικιλοτρόπως ἐσχηματισμένον καὶ πᾶν ὅτι ἔχει πρὸς αὐτὸν σχέσιν. Ἐν Αἰθιοπία αἱ κάμπαι, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ Δημοκρίτος, εἶνε ἀληθῶς μόνον κάμπαι. Τί ἐστὶν ἡ κάμπη, ὥστε νὰ ἦ ἡ πρώτη, ἀρμολιωτάτη, μόνη τοῦ ἀνθρώπου σπουδῆ; διατρίβων ὅμως ἐν Αἰθιοπία δὲν ἤθελεν εἶσθαι ματαιοπονία ἐὰν παρετήρουν πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὰς κάμπας. Ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Σήρων ὑπάρχει εἶδος κάμπης ἐνδυσούσης καὶ τρεφούσης μυριάδας ἀνθρώπων. Τίς οἶδεν ἐὰν καὶ ἐνταῦθα δὲν ὑπάρχωσιν ὀφέλιμοι κάμπαι;

Οὕτωςι διαλογιζόμενος ὁ Δημοκρίτος ἐν ταῖς περιηγήσεσιν αὐτοῦ ἀπευησαύρισεν, ὡς φιλόπονος μέλισσα, ἀπειρον ἐπιστήμης πλοῦτον, ὅστις εἰς τὰς ὄψεις του παρίστατο ἀντάξιός ὅλου τοῦ χρυσοῦ, ὃν ἐνέκλειον τὰ βασιλικά τῶν Ἰνδιῶν γαζοφυλάκια, καὶ πάντων τῶν βαρυτίμων ἀδαμάντων τῶν ἐξωραϊζόντων τὰ στέρνα τῶν βασιλισσῶν τῆς χώρας ἐκείνης.

(ἔπεται συνέχεια.)

διαπειραμένη από τους πρώην ραγιάδες
Κλαίει και μιὰ χαμούμισα τὸ δόλιο τὸ
(Κιαμήλη.

Στὴν Κόρθο πλιά δὲν φαίνεσαι, κι' οὐδὲ
(μεσ' τὰ σαράγια

Ἔνας παπᾶς σοῦ τᾶκκιψε τὰ ἔρμα τὰ πα-
(λάτια.

Κλαίουν τ' ἀχούρια γι' ἄλογα, καὶ τὰ τσα-
(μιὰ γι' ἀγάδαις

Κλαίει καὶ ἡ Καμίλπαινα τὸ δόλιο της
(τὸν ἄνδρα

Σκιάβος Ραγιάδων ἔπεσε καὶ ζῆ ραγιάς
(ραγιάδων.

Ἄλλ' εἶτα καὶ αὐτὸς ἐφρονέετο πί-
πτων θύμα ἰσχυρογνωμίας, ὅτε ὁ φρού-
ραρχος Ὑδραῖος τις διάκονος ὁ αὐτο-
κληθεὶς Ἀχιλέας ἐντρόπιαζε τὴν μεγα-
λονομίαν του, καὶ ἐγκατέλειπε τὸ φρού-
ριον. Τότε ἡ ἐπιζῶσα γυνὴ τοῦ Κια-
μίλπη ἦνοιγε τῆς θύρας τοῦ φρουρίου
πρὸς τὸν Δράμαλην πασᾶν, καὶ ἐδείκνυε
τοὺς ἐν τῷ περιβολίῳ θησαυροὺς της.

Πλὴν αὐτὴ καὶ θησαυροὶ καὶ Δράμα-
λης κακῶς ἀπώλοντο, δοκιμάσαντες τὴν
σπάθην τοῦ Τουρκοφάγου Νικηταρά, τοῦ
ἁποιοῦ ἡ χεὶρ ἐπίστη, ἀδιακόπως κό-
πτουσα Τουρκικὰς κεφαλὰς εἰς Δερβενά-
κι. Ὅσοι δὲ ἐξέφυγον ἐκεῖθεν, ἐντρομοὶ
πάλιν αὐτὸν φοβοῦνται.

Καὶ μὲ πάτημα τυφλὸ
Εἰς τὴν Κόρθον ἀποκλειοῦνται
Καὶ ὄλι χάνονται ἀπ' ἐδῶ

Στέλνει ὁ ἄγγελος τοῦ Ὀλέθρου.
Πεῖναν καὶ θανατικὸ.
Ποῦ μὲ σχῆμα ἐνὸς σκελέθρου
Περπατοῦν ἀντάμα οἱ δύο,

Εἰς ἐτι δὲ οἱ θησαυροὶ τοῦ Κιαμίλπη ὀνει-
ρατὰ ὄπτασις καὶ γοητείας ἐμφαίνου-
σιν εἰς ἀνακάλυψιν των. Πολλάκις στρα-
τιώται ἰσραεὶς καὶ χωρικοὶ συντρέχουσιν
ὅπως ἀνασκάπτωσι τὸ ἔδαφος τῆς Ἀ-
κροκορίνθου καὶ εὑρωσι τοὺς κεκρυμμέ-
νους θησαυροὺς. Τοιαῦτα τὰ δραματι-

σθέντα ἐν Ἀκροκορίνθῳ ἐπὶ τῆς Ἑλλή-
νικῆς πάλης κατὰ τυραννίας.

Τὸ ὄργαιον τῆς Κορίνθου μεγαλεῖο
μαρτυροῦσι τὰ ἀπαντῶμενα λείψανα κτη-
ρίων, στήλων, μαρμάρων, ἐπιγραφῶν, κιο-
νοκρήνων, βωμῶν. Σῶζονται, στήλαι πε-
ρίβολοι ναοῦ Ποσειδῶνος, ἱεροῦ τοῦ Πο-
λέμωνος, βωμὸς Κυκλώπων, καθίσματα
ἀμφιθεατροῦ, θεμέλια Πρυπολαίων. Ἡ
Πασανίας διαμνημονεύει σὺν τοῖς ἄλλοι-
σιν καὶ τὸ περιεργον ἱερὸ τῆς Ἀνάγκης
καὶ Βίας, εἰς ἃ δὲν συνεχωρεῖτο νὰ
εἰσερχῶνται οἱ ἀρχαιολάτραι, ἴσως μὴ
βιάζονται τί ἀκούσιον νὰ ποιῶσι. Ἄλλοι
ἐνῶ αὐτοὶ ἐβούλοντο οὕτω νὰ εὐμελι-
ζῶνται δυνάμεις Θεοῦ καὶ φύσεως, ἐ-
δύνατο πάντοτε καὶ παντοῦ νὰ ἀπο-
φεύγωσι αἷς δυσμενεῖς Ἀνάγκης καὶ
Βίας; Ὑπὸ τῆς ἀνάγκης πολλὰ ποιου-
μεν κακὰ λέγει ἀρχαῖον γνωμικόν. Καὶ
ὁ Δίσχυλος ἐν τραγωδίᾳ προσποποιᾷ
Κράτος καὶ Βίαν σταυρωταὶ τοῦ Προ-
μηθεῶς ἐκδηλοῖ καὶ αὐτὴν τὴν θεότη-
τα τοῦ ἀρχαίου, ὑποκειμένην εἰς τὸ
κράτος κτὶ τὴν ἀνάγκην. Ὅπισθεν τοῦ
ναοῦ τῆς Ἀφροδίτης ἔρρεεν ἡ διαυγὴς
κρήνη Πειρήνη τὸ νῦν Δρακονέφι ἡ κα-
τὰ ποιητὰς πηγάζουσα ἐκ τοῦ Ἄσωπῶ.
Ἐνταῦθα ὁ Βελερεφόντης ἦρε τὸν πε-
ρωτὸν ἵππον Πήγασον, καὶ θελήσας νὰ
ὑψωθῆ εἰς οὐρανοὺς κατεκρημνίσθη. Ἄλλοι
τὸ τοιοῦτο ὑπερηφανείας μυθολογί-
μα δὲν συμβολίζει τὴν κατὰπτωσιν τοῦ
ὑψηλόφρονος ἀνθρώπου, ὅστις ὅσον μάλ-
λον θέλει νὰ ὑψοῦται, τόσοσιν κινδυνου-
δῶς καταπίπτει;

A voli alti e repentini

Sogliono i precipizii esser vicini.

Ναπολέων ὁ Γ'. τοῦ ὁποίου τὴν ἐ-
τήσιον προσφώνησιν ἀνὰ πᾶσαν πρώην
τοῦ ἔτους, ὡς μαντεῖον περὶ τῆς πο-
λιτικῆς τύχης ὄλου τοῦ κόσμου, πε-
ριέμενον ἐν τῇ Βασιλικῇ αἰθούσῃ τοῦ
θρόνου ν' ἀκούσωσι πρέσβεις Βασιλέων καὶ
μυστικοσυμβούλια τῆς Εὐρώπης αἰχμα-
λωτος εἰς Σάδα παρέδιδε τὴν σπάθην
τοῦ Αλονδίνου. Ἄλλὰ καὶ οὗτος ὁ θεός

τοῦ Ναπολέων Α'. ὁ μέγας, καταβαλὼν
20 θρόνους Βασιλέων, καὶ εἶτα

Τὴν γῆν παίξας τὴν γῆν χάσας εἰς τοῦ Οὐατερλώ
(τὴν μάχην.

δὲν ἐκρημνίσθη εἰς τὰ κάτω τοῦ ἡμι-
σφαιρίου ὅσον ὑψώθη εἰς τὰ μεσουρά-
νια τῆς δόξης τὰ ἐπὶ τοῦ ἄνω;

Ποῖα πᾶσι; ὁ νοῦς φέρεται ὁ κρημνὸς τῆς
(πίπτειν τοῦ

ἴσως μὲ τὸν κολοφῶνα, ἴσως τῆς ὑψώσεώς του.

Οἱ Ναπολεοντίδαι μόνα αὐτοκρατορικὰ
διαδήματα φοροῦσιν, ἀλλ' οὐδέποτε εἰς
αὐτοκρατορικὴν κλίνην ἀποθνήσκουσιν.
Ὅποιον τὸ πεπρωμένον!

[ἀκολουθεῖ]

ΟΙ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Περὶ ποιητῶν σήμερον ὁ λόγος, φι-
λόφρονες ἀναγνώσται καὶ θελκτῆριοι ἀ-
ναγνώστριαι. Ἀρκούτως ἐν τοῖς προη-
γουμένοις φυλλαδίοις ἐπησχόλησεν ἡμᾶς
ὁ θετικὸς ἄνθρωπος· ἃς ἀφιερῶσωμεν λοι-
πὸν μίαν σελίδα τοῦ μικροῦ τούτου
λευκώματος εἰς τὸ, καίπερ ἀδεξιῶς σκι-
σθησάμεθα, συμπαθῆς ὅμως σύμπλεγμα
τῶν ὄντων ἐκείνων, — ἅπερ οἱ ἄλλοι ἄν-
θρωποι περιφρονητικῶς ἐνίστε ὀνομάζου-
σι ποιητὰς, — τῶν ἀληθῶν ἐκείνων
ἐλευθέρων τεκτόνων τῆς φύσε-
ως, τῶν οἰκοδομούντων τὸν ἰδεώδη ναὸν
τῆς ἀνθρωπίνης μακαριότητος. Ἐπιτυχῆς
ἢ παραβολή! Ὡς οἱ ἐλεύθεροι ἐκτε-
κτονε, περιβάλλοντα καὶ οὗτοι τ' ἀνε-
πίστατα μυστήρια τῶν ἀρχετύπων των·
ὡς οἱ ἐλεύθεροι τέκτονες, ἐξωτερικεύουσι
καὶ οὗτοι τὰς ιδέας των δι' εἰκόνων καὶ
ἀλληγοριῶν, ὡς ἐκεῖνοι δι' ἐμβλημάτων
καὶ συμβόλων· ὡς οἱ ἐλεύθεροι τέκτονες,
ἀποπτοῦσιν ἀπὸ παντὸς ἐσθήλου ὄμμα-
τος τὸν ἰδιαιτέρον τῆς θεασκείας των

ZAK. ANΘ. ETOΣ A'

τύπον· καὶ ὡς ἐκεῖνοι θλίβουσι καὶ οὗτοι
ἀλλήλων μυστηριωδῶς τὴν χεῖρα, ἢ
συμβολικῶς ἀλλήλοις νεύουσιν, ἴσως πρὸς
ἀμοιβαίαν ἐναντι τῆς ἀναισθησίας τῶν
πολλῶν ἐνθάρρυνσιν.

Ὡ! μὴ τοὺς περιφρονήσητε ποτὲ τοὺς
μεγάλους τούτους παράφρονες, οἰκτιρ-
μονες ἀναγνώστριαι! Μὴ φοβηθῆτε τὴν
ἐνίστε σκικίαν αὐτῶν συμπεριφορὰν, μὴ
κακίσσητε τὴν ἀλλόκοτον αὐτῶν περιβο-
λήν! Ἐὰν, ἀψηφῶντες τὴν οἰκουμένην
ἄπκσαν, ἐρυθριάσωσιν ἐνώπιον ὑμῶν, μὴ
τοὺς ἀποθαρρύνητε διὰ τοῦ παγεροῦ τῆς
χλεύης μειδιάματος· εἰδὲν, ἀτίθασσοι ἐ-
νώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν στοιχείων,
τρέμωσιν εἰς ὑμᾶς μόνον ἐμβλέποντες,
στηρίξτε τὴν σφάλλουσαν πορείαν των·
ἂν, ἀποσπάσαντες τὸν κεραυνὸν τοῦ οὐ-
ρανοῦ, κλίνωσιν ἐνώπιον ὑμῶν τὸ γόνυ,
ἐγείρατε αὐτοὺς καὶ παρηγορήσατε. Οὗτοι
εἰσὶν οἱ διερμηνεῖς τῆς ἀνθρωπότητος
πρὸς τὴν φύσιν, καὶ ταύτης πρὸς ἐκεί-
νην· οὗτοι εἰσὶν οἱ πρόσκοποι τῆς πρὸς
ἀνεύρεσιν τῆς πωτῆς αὐτῆς κοιτίδος ὀ-
δοιπορούσης ἀνθρωπότητος· οὗτοι εἰσὶν
οἱ τὴν λέξιν ὑμῶν πολλακίς μεταβα-
λόντες εἰς ἄσμα, τὸ δάκρυ εἰς μαργα-
ρίτην, τὸ μειδιάμα εἰς τὴν ἠὼ νέος
κτίσεως. Κληρονομήσαντες πικρὰ τοῦ
Πλάστου μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων
τὴν ἰδιότητα τοῦ δημιουργεῖν, δημιουρ-
γοῦσι καὶ οὗτοι νέους κόσμους καταρρέον-
τας, φεῦ! καὶ κρημνιζομένους ὑπὸ τὴν ἀδυ-
σώπητον πνοὴν τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας.

Εἶπομεν ὅτι οἱ ἄνθρωποι οὗτοι μ. ἄλ-
λον τῶν ἄλλων ἐκληρονόμησαν τὴν
δύναμιν τοῦ δημιουργεῖν, καθότι ἅπαντες
σχεδὸν οἱ ἄνθρωποι ἐσμέν, ὑπὴρξάμεν, ἢ
ἐσόμεθα ποτε ποιηταί. Ὅταν, πεφιλημέ-
νε ἀναγνώστα, μετὰ μακροχρόνιον καὶ
ἐναγώνιον προσδοκίαν, ἐθλίψας τὴν χεῖρα
τῆς λατρευομένης ἐκείνης παρθένου, ἥτις
διὰ τῆς καλλονῆς σοὶ ἀπεθέωσε τὴν φύ-
σιν, καὶ διὰ τοῦ ἔρωτος σοὶ ἀπεκάλυψε
τὴν αἰωνιότητα· ὅτε αἱ τρίχες τῆς κε-
φαλῆς της, ἀκροθιγῶς τὸ μέτωπόν σου
ψάσασαι, σοὶ μετέδωκν τὴν ἡδυπαθῆ

ἐκείνην φοιρίασιν, τὸ λεπτόν ἐκείνο ῥιγος, ὅπερ βεβαίως ἠσθάνθη ὁ πρωτόπλαστος, ὅτε ὁ Πλάστης ἐνεφύσῃ αὐτῷ τὴν ψυχὴν ὅτε τέλος τὰ χεῖλη σου ἤγγισαν τὰ ἰδικά της, καὶ μετὰ τὴν μετάληψιν ἐκείνην τῆς καρδίας, ἔστρεψας ἐκπληκτικὸς περὶ σὲ τὸ ὄμμα, ὡσεὶ ἀπορῶν ὅτι τὰ αὐτὰ ἀντικείμενα ἔτι σὲ ἐκύκλουν—ὦ! βεβαίως, ἥσο ποιητῆς, μέγιστος ποιητῆς κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην! Εὐτυχὴς ἡ ἀνθρωπότης, ἂν κατὰ τὴν τρισμάκαιραν ἐκείνην ὄραν ἠδύνασο νὰ ἐνσωματώσῃ, οὕτως εἰπεῖν, διὰ τοῦ λόγου τὰ ἐν τῇ πυρρῶσῃ διανοῖα σου συνωστιζόμενα ἰνδάγματα!

Ἰπάρχουσιν ὅμως ἄνθρωποι, οἵτινες ἐν δεδομέναις στιγμήσι, ἀντὶ νὰ κρυθῶσιν ἐν τῇ σιγῇ τοῦ μονήρους δωματίου των, ἢ ὑπὸ τὸ φύλλωμα ἐχμαύτου δένδρου ὅπως στιχουργήσωσιν, ἀνεπίσους ἐνώπιον βεβήλων ὀμμάτων τὰς φάσεις ἀπάσας τοῦ μεγάλου ἐκείνου παροξυσμοῦ, ὃν ὀνομάζομεν ἐμπνευσιν. Τί νες εἰσὶν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι; Βίαιον ἀρά γε θεόπνευστοι ἱεροφάνται σοδοῦντες ἐπὶ μεγαλοπρεποῦς θρόνου καὶ ἐντεῦθεν διδάσκοντες καὶ ποδηγετοῦντες τὴν ἀνθρωπότητα, ἢ ἄλλαι ἀργυρώνηται Πυθίαι καθήμεναι ἐπὶ θεατρικοῦ ποδώματος, φρενητιώσαι, κραυγάζουσαι, κλαίουσαι καὶ ἱεροσώλωγ ρίπτουσαι εἰς τὴν ἄμουσον τύρβην τῶν ἀκροωμένων τὰ ῥάκη τῆς τέχνης; Ἐὰν δὲ τοιοῦτοι ᾖσι, πρέπει ν' ἀποκηρύξωμεν τοὺς ἀσέμνους τούτους λειτουργοὺς τοῦ ἐκπορευόμενου τὴν φαντασίαν, ν' ἀφαιρέσωμεν τοὺς αἵρεσι-ἀρχὰς τούτους τῆς τέχνης, νὰ στιγματίσωμεν δι' αἰώνιου ἀναθέματος τοὺς σχοινοδάτας τούτους τοῦ πνεύματος;

Ὁ σὺ, ἔνθερμος ὀπαδὸς τῆς αἰδοῦς ἐκείνης τῆς μεγαλοφυΐας, ἥτις ἄγει τὴν ἀηδὸν οὐχὶ εἰς τὴν ἐπιδεικτικὴν τῆς ἡμέρας λάμψιν, ἀλλ' εἰς τῆς νυκτὸς τὸ μυστηριώδες σκότος, τὸν δὲ ποιητὴν οὐχὶ εἰς τὸν σάλον τῆς ὀργιζούσης ἀνθρωπότητος, ἀλλ' εἰς τὴν ἱεροπρεπῆ τοῦ εἴστρου μόνωσιν, — εἰσελθε εἰς τὴν πεφωταγωγημένην ἐκείνην αἴθουσαν, ὅπου

περίεργον πλῆθος συνωθεῖται. Ἀποκάλυψον τὴν κεφαλὴν σου, διότι ἴστανται ἐνώπιον νέας τοῦ Δημιουργοῦ ἐνσπρωκώσεως. Ἄνθρωπος, ὡς σὺ, ὀρθοῦται διαπρεπῆς καὶ ἀγέρωχος ἐν ὅλῃ τῇ σεμνοπρεπείᾳ τοῦ μεγάλου σου οἱ περὶ αὐτὸν τῷ προσήνεγκον μικρὸν νόμισμα, καὶ ἐντὸς τοῦ στενοῦ ἐκείνου χώρου τῷ ἐπέταξαν νὰ δημιουργήσῃ. Ἐνόμισαν ὅτι ἐν ψῆγμα χρυσοῦ ἢ ἀργύρου δύναται ν' ἀναφλέξῃ τὸ ἡφαίστειον! Καὶ ὅμως οἱ στίχοι ῥεοῦσι γοργοί, αὐτόματοι, ἐκούσιοι ἐκ τοῦ στόματος τοῦ αὐτοσχεδιάζοντος ποιητοῦ, τοῦ ἀνευ προπαρασκευῆς καὶ οὐτε κἄν προηγουμένης σκέψεως, πραγματευομένου τὰ ὑπὸ τοῦ ἀκροατηρίου προτεινόμενα αὐτῷ θέματα. Δὲν ἐξάγει ἐκ τοῦ χάλους τὰ στοιχεῖα, καὶ ὅμως ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἀναβρῖει τὸ στερεώμα δὲν συναγεῖ τὰ ὕδατα καὶ ὅμως ἐπὶ τῶν χειλῶν του μινυρίζει ὁ ῥιγῶν δὲν λαμβάνει χοῦν, καὶ ὅμως πλάττει τὸν ἄνθρωπον ὠραῖον, φαινόν, ἴσον τοῖς ἀγγέλοις. Ἐντούτοις οὐ παρακολουθεῖς ἀσθμικῶν καὶ ἀγωνιῶν τὸν ροῦν τοῦ ἀκατασχέτου ἐκείνου χειμάρρου φοβεῖσαι μὴ ἡ ἀντάρτις ὁμοιοκαταληξία ἀφηνιέσῃ ὑπὸ τὸν χαλινὸν τῆς κυριαρχοῦ ἐκείνης φαντασίας! Τρέμεις, καθόσον χωρεῖ πρὸς τὸ μοιραῖον τοῦ στίχου τέμα, καὶ ὅμως ἡ λέξις ἢ προωρισμένη ἐν ρυθμῷ μετὰ τῆς ἄλλης; νὰ συζυχθῇ προσέρχεται ὑποτακτικῶς καὶ σχεδὸν ἐκούτικῶς εἰς τὸ συνοικεῖσθαι ἐκείνο τῆς ἀρμονίας. Πολλάκις κατερχόμενος ἐκ τοῦ ὕψους τῆς ἐμπνεύσεως, ὁ θεόληπτος ποιητῆς ἐξαιτεῖται παρὰ σοῦ τὰς τελικὰς λέξεις καὶ ὁμοιοκαταληξίας τῶν ἁμαρτῶν του, πενιχρὰ ῥάκη δι' ὧν πολλάκις προσπαθεῖ νὰ σπαργανώσῃ τὸν γεννώμενον γίγαντα!

Οὐχ ἦττον ἢ ἀπροπαρασκευαῖς αὐτῆς ποίησις πρέσχεν ἐνίοτε πρὸς τοὺς εἰδῶς μοναχὰ θέμα δικαίως κατακρίσεως. Ἡ αὐστηρὰ τοῦ Βολταίρου περὶ τοῦ Σακροπῆρου ῥήσις

«un barbare frolié de génie»

δύναται ἐνίοτε νὰ ἐφχρυσθῇ ἐπὶ τῶν κ

τοσχεδίων τούτων στιχουργῶν. Ἡ ποίησις δὲν συνίσταται μόνον εἰς τὴν, κατὰ τὸν Πλάτωνα, μανίαν ἐκείνην, ἥτις ἄγει τὸν ἄνθρωπον ἐκτὸς τοῦ πραγματικοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν τέχνην, ἥτις τὰ ποιητικὰ ἐξάρματα συναρμολογεῖ, καλλύνει καὶ ἀπαθανατίζει. Τὸ μεγαλεῖον τῆς ἐμπνεύσεως, μὴ βοθηόμενον ὑπὸ τῆς τέχνης παράγει τὸ σκαῖν, τὸ ἀμορρον, τὸ τερατώδες· αἱ Μοῦσαι δὲν κατώκησαν ἀναμέσον τῶν χιόνων καὶ τῶν γυπῶν τῶν οὐρανομήκων Ἰμαλαίων, ἀλλὰ ἐν μέσῳ τῶν κρίνων καὶ ἀηδόνων τοῦ μικροῦ ἀλλ' εὐθαλοῦς Παρνασσοῦ.

Ἡ αὐτοσχεδία, ποίησις ἐγεννήθη, οὕτως εἰπεῖν, σὺν τῷ ἀνθρώπῳ· διότι βεβαίως αὐτοσχεδία, ποίησις ἐφείλει νὰ κληθῇ ὁ ὕμνος ἐκείνος, ὃν εἴς τὴν κερῶν ἔτι ἀνθρωπότητα ὑπηγόρευσαν ἀπ' ἐνὸς μὲν αἱ ἐντυπώσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀπ' ἑτέρου δὲ αἱ παθήσεις τοῦ ἐσωτερικοῦ κόσμου. Αὐτοσχεδία ποιητῆς δύναται νὰ ἐνομασθῇ ὁ Προφητάναξ, οἱ ἕτεροι Προφῆται, καὶ ὁ μέγας ἐκείνος ἀψφωδὸς ὃν ὀνομάζομεν Ὀμηρον. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν ἀνευρίσκομεν πλείστους ἄλλους αὐτοσχεδίου ποιητὰς, ὡς παραδείγματός χάριν, τὸν Φιλόξενον ἀκμάσαντα ἐπὶ Διονυσίου τοῦ νεωτέρου, τὸν Ἀντίπατρον ἐκ Σιδῶνος, τὸν Διογένη ἐκ Ταρσοῦ καὶ διαφόρους ἄλλους. Τοιοῦτους ποιητὰς ἀπαντῶμεν καὶ παρὰ τοῖς Λατίνοις· τὸν Ἀρχιῶν ἐκ Τάραντος, τὸν Κοστίνον Ρέννιον, τὸν Παλέμονα Φάννιον ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Κλαυδίου.

Ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις πλείστα τῆς Εὐρώπης ἔθνη παρήγαγον ποιητὰς τοιοῦτους· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν Ἰταλίᾳ ἀνεδείχθησαν οὗτοι πολυπληθέστεροι καὶ τελειότεροι, δὲν θέλομεν διαλάβει ἐνεκάθε ἢ περὶ τῶν Ἰταλῶν αὐτοσχεδίων ποιητῶν ὅπως μὴ ὑπερπηδήσωμεν τὰ στενὰ ὄρια τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ.

Τὸν πρῶτον αὐτοσχεδίου ποιητὴν τῆς Ἰταλίας, παραλείποντες τὰ ἄξιστα ἀρτιολογήματα ἄλλων προηγουμένων, ἀνευρίσκομεν κατὰ τὴν ἸΕ. ἑκατονταετη-

ρίδα, οὗτος δ' ἐστὶν Νικόλαος ὁ Leonicensio ἐκ Λονίγου, μικρᾶς πόλεως τῆς ἐπαρχίας τῆς Βικεντίας· ἀλλὰ πολλῶ ἀνώτερος τούτου ἀναφίνεται ὁ σχεδὸν κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἀκμάσας Serafino Aquilano οὗτω κληθεὶς καθὼ γεννηθεὶς ἐν Aquila, πολιχνίῳ τῆς Καλαβρίας. Λέγεται ὅτι κατὰ μίμησιν τῶν Ἑλλήνων ραψωδῶν, οὗτος περιηγήθη πλείστους Ἰταλικὰς χώρας, ἀγκυλώμενος τὰ μάλα ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Νεαπόλεως, τοῦ δουκὸς τῶν Μεδιολάνων καὶ τοῦ καρδινάλιου Ἀσκανίου Sforza, ὅστις τὸν ἔγαγεν ἐκ Μεδιολάνων εἰς Ρώμην, ὅπου καὶ αὐτὸς ὁ θηριώδης δούξ Βαλεντινός (Cesare Borgia) ἐδαψίλευσεν αὐτῷ πλείστους ὅσας τιμὰς θαυλόμενος ὑπὸ τῆς ἡδύτητας τῶν στίχων του. Μεγάλῃ ἐντύπωσιν καὶ τελεσιουργῶς ἡ δύναμις τῆς ποιήσεως! Ὁ ποιητῆς οὗτος ἀπέθανε τῷ 1500 ἐν Ρώμῃ, ἐν δὲ τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Ἁγίας Μαρίας τοῦ Λαοῦ, ὅπου ἐτάφη, ἀνακινώσεται ἔτι ἡ ἐπιτύμβιος αὐτοῦ ἐπιγραφή. Ὁ Βερνάρδος Accolti, αὐτοσχεδίαστῆς καὶ οὗτος, γεννηθεὶς ἐν Ἀρρητίῳ, ἐξ οὗ ἐκλήθη Ἰ. Arellino, μετέβη ἐφηδὸς εἰς τὴν αὐλὴν τῶν δουκῶν τοῦ Este ἐν Φερράρα, εἶτα δὲ εἰς Ρώμην, ὅπου Πάπας Λέων ὁ Ι'. γενναϊδῶρος τῶν τεχνῶν προσάτης ἠρέσκετο ἀκούων αὐτὸν αὐτοσχεδιάζοντα ἐν τῷ Βατικανῷ, ἐνῶ ὁ μέγας Ραφαήλ ἐτεχνούργει τὰς ἀθανάτους αὐτοῦ τοιχογραφίας. Ὁ Ἀρίστος ἐθαύμασε τὴν εὐφυΐαν τοῦ Accolti καὶ ἀνεκέρυξεν αὐτὸν μοναδικὸν τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ ποιητὴν. Σύγχρονοι τῷ αὐτοσχεδίαστῃ τούτῳ ἀποβίωσαν τῷ 1534 διέπρεψαν ὁ Ἄνδρέας Marone ἐκ Βρεσκίας, αὐτοσχεδίαστῆς λατινικῶν στίχων καὶ ὁ Brandolini ἐκ Φλωρεντίας, οὗ οἱ στίχοι ἀπέπνευσεν τὴν χάριν ἐκείνην καὶ γλαφυρότητα, ἥτις ἐστὶ τὸ ἀναφαίρετον τῶν Τοσκάνων κτῆμα· οὐχ ἦττον ὁ ποιητῆς οὗτος ἠττήθη ἐν ποιητικῷ τινι ἀγῶνι πρὸς τὸν Marone ἐπὶ παρουσίᾳ Λέοντος τοῦ Ι'. κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν ἁγίων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ προστατῶν

τῆς οἰκίας τῶν Μεδίκων, ἐξ ἧς εἶλκε τὸ γένος καὶ ὁ περιώνυμος οὗτος ποντίφηξ.

Ἄλλοι αὐτοσχεδιασταὶ ἤμασσαν κατὰ τὸν 16. καὶ 17. αἰῶνα· ὁ ἐκ Μαντουίας Μάριος Filelfo, στιχοποιῶν ἐκατὸν προταθέντα αὐτῷ θέματα καὶ μετὰ θαυμασίας μνήμης μεταφράζων αὐτὰ ἀκολούθως λατινιστί· Bramante ὁ περίφημος ἀρχιτέκτων ὁ Χριστόφορος Fiorentino τοῦπίκλου Ἰ' Altissimo, συγγραφεὺς τοῦ μυθιστορικοῦ ποιήματος «I Reali», ὅπερ οἱ ραψῶδοι τοῦ λαοῦ (cantastorie) ἀναγινώσκουσι σήμερον ἐτι εἰς τοὺς λαζαρώτους καθημένους ἐπὶ τῆς προκυμαίας τῆς Νεαπόλεως—καὶ ἄλλοι διάφοροι, ἐν οἷς ὁ Ἅγιος Φίλιππος Νέρης, ὁ αὐτοσχεδιάζων ἱερός ὕμνος λατινιστί καὶ ἰταλιστί, καὶ ὁ Σίλβιος Ἀντώνιος τῶν Abbruzzi, ὃν ὁ πάπας Κλήμης ὁ 6. περιέβαλε τὸ τοῦ καρδινάλιου ἀξίωμα.

Κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα διεκρίθη ὁ Παῦλος Rolli ἐκ Ρώμης, ὁ αὐτοσχεδιάζων στίχους τοσοῦτον γλαφυροῦς, ὥστε ἐφαίνοντο μεμελετημένοι, ἀλλὰ ὁ πάντων τῶν ἄλλων κατισχύσας ἐστὶν ὁ ἐκ Σιένης Βερναρδίνος Periffi, ὁ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αὐτοσχεδιάζων ἀκτασυλλάθους στίχους ἐπὶ φιλοσοφικῶν καὶ θεολογικῶν θεμάτων. Ὁ ποιητὴς οὗτος διεφύθη καθηγητῆς κανονικοῦ καὶ ἀστυκικοῦ δικαίου ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Πίζης, ἀπενεμήθη δ' αὐτῷ τὸ παράσημον τοῦ ἀγ. Στεφάνου. Ὁ πάπας Βενέδικτος ὁ 11. ἐκάλεσεν αὐτὸν εἰς Ρώμην, περιέλαβέντα ἀκολούθως ἐν τῷ Καπιτωλίῳ τὸν στέφανον ἐκεῖνον, δι' οὗ ἡ δόξα ἐστρεψε τὸν Πετράρχην, καὶ ὃν ὁ θάνατος ἠρνήθη εἰς τὸν Τάσσον. Καὶ αὐτὸς ὁ Μεταστάσιος προκατήρξατο τοῦ ποιητικοῦ σταδίου τοῦ αὐτοσχεδιάζων στίχους, μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῶν ὁποίων ἐλείποθῆναι, ὡς καταβληθεὶς ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἐμπνεύσεώς του.

Δὲν ὑπέροσε τὸ ἀσθενέστερον φύλον τοῦ ἰσχυροτέρου ἐν τῇ εὐγενεὶ τῆς παλαιστῆς ἢ Κικιλίας Micheli ἐξ Ἰνβεντίας,

ἢ Ἰωάννη Santi, ἢ Βαρβάρα ἐκ Κορεγγίου, καὶ ἄλλοι πλείους ἐδρεψαν τὰς δάφνας ἐφημέρου δημοτικότητος, μὴ δυνθῆσαι ν' ἀντιτάξωσιν ἀτίδιον ὄνομα εἰς τὸν ἀμείλικτον τῆς λήθης χεῖμαρρον. Ἐκ τῆς φάλαγγος ὅμως ταύτης τῶν αὐτοσχεδίων ποιητῶν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος μία μόνη κατίσχυσε τῶν ἐπηρεϊῶν τοῦ χρόνου· αὕτη δ' ἐστὶν ἡ Μαγδαληνὴ Morelli Fernandez ἐκ Πιστοίας, διασημότης ἐν Εὐρώπῃ ὑπὸ τὸ ἀρκαδικὸν ὄνομα Corilla Olimpica. Ὁ Φραγκίσκος Α. αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας προσεκάλεσεν αὐτὴν εἰς Βιέννην, ὅπου ἔτυχεν ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς· συγχρόνως δὲ ἡ Αικατερίνη Β. τῆ προσήνεγκε τιμὰς καὶ δόξαν ἐν Πετρούπολει, ἃς ἡ Corilla ἀπεποιήθη φέβῳ τοῦ κατεψυγμένου ἐκεῖνου κλίματος. Ἐπανακάμφασαν εἰς Ἰταλίαν, Πίος ὁ 7. ἔστρεψεν αὐτὴν ἐν τῷ Καπιτωλίῳ διὰ τῆς ποιητικῆς δάφνης μετὰ πανδήμου καὶ μεγαλοπρεπεστάτης πομπῆς. Ἡ ἔξοχος αὕτη ποιήτρια ἀπέθανε τῷ 1800 ἐν Φλωρεντίᾳ. Σύγχρονος σχεδὸν τῇ Corilla ἤμασσαν ἔτερος μέγας αὐτοσχεδιαστὴς Σαλομὼν Fiorentino ἐκ Τοσκάνης, ἐδράκιος τὸ θεήσκευμα, οὗ ἐνταῦθα παρατίθμεν τὸ μεστὸν ποιητικὸν δυνάμει καὶ μεταφυσικῆς ἀληθείας διασημὸν ἐπιτάστιχον, (δυσεύρετον ἄλλως, ὡς καὶ τὰ ἄλλα αὐτοσχεδία ποιήματα, ἃ περ παρακτιόντες παραθέτομεν), εἰ ἀπάντησιν ἐτέρου δισεπταστίχου ἐπίσης αὐτοσχεδίου τῆς Corilla, δι' οὗ αὕτη τὸν προσέτρπε ν' ἀπαρνηθῆ τὴν θρησκείαν του·

Areane, impenetrabili, profonde
Son le vie di Chi diè l'essere al niente;
E a sua giustizia e a sua bontà risponde:
Quant' oprò, quanto vuol, quant' acconsente!

Ei di tutto il Creato è vita e mente,
Il move, e il come e lo perchè nasconde!
Or che fia l'avvenir, s'anco il presente
Ogni terreno immaginar confonde?

Donna, il cui nome illustre, altisonante
Fe' già stanca la Dea dai vanni audaci
Da' lidi dell'Aurora al mar d'Atlante,

Segui co' carmi pur gli estri vivaci,
Ma il vel, che cela tante cose e tante,
Mira che in fronte ha scritto: A d o r a e
(taci.

Ἐφάμιλλος τοῦ ποιητοῦ τούτου, καίτοι ὀλίγον μεταγενέστερος, ἀνεδείχθη ὁ Φραγκίσκος Gianni ἐκ Ρώμης, υἱὸς πτωχοῦ σαγματοποιοῦ τῆς πόλεως ταύτης καὶ γνωστὸς εἰς τὸν φιλολογικὸν κόσμον ἅτε συναγωνισάμενος μετὰ τοῦ Μόντη ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ποιητικοῦ θεματός, «ὁ θάνατος τοῦ Ἰούδα.» Πᾶς ἔστω καὶ ἀκροθιγῶς μελετήσας τὴν ἰταλικὴν φιλολογίαν, δὲν ἀγνοεῖ βεβαίως τὸν τελευταῖον περιώνυμον στίχον τοῦ δισεπταστίχου τοῦ Gianni, δι' οὗ καὶ μόνου τὸ ἀσμάτιον τοῦτο κατίσχυσε τῶν τεσσάρων γραφικῶν καὶ τετορνευμένων δεκτικεταστίχων τοῦ Μόντη. Ναπολέον ὁ Α. ἀπένευεν αὐτῷ τιμὰς καὶ πλουσίας ἀμοιβὰς· οὗτος δὲ οὐχὶ ἀνάξιον μέλος τῆς ἀλλοπροσάλλου τῶν τότε ποιητῶν γενεᾶς, ἔψαλλε τοὺς θριάμβους τοῦ αὐτοκράτορος, ἀφ' οὗ ἐξύμνησε τὰ πρόβια τῆς δημοκρατίας. Ὁ ποιητὴς οὗτος κατὰ τὸ ἔξαρκαι καὶ τὴν γονιμότητα τῆς φαντασίας ὑπερηκόντισεν ἅπαντας τοὺς προκατόχους του· δυστυχῶς ὅμως ἀσχημίζει τοὺς στίχους αὐτοῦ ἢ ἔκτοτε καὶ μέχρι σήμερον ὑφισταμένη μίμησις παρ' Ἰταλοῖς τοῦ γαλλικοῦ ὕφους, τοῦ τοσοῦτον, μεθ' ἑλὼν τὴν φαινομενικὴν ὁμοιότητα, ἀπάρχοντος πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν φύσιν τῆς ἰταλικῆς γλώσσης. Δὲν δυνάμεθα νὰ περάνωμεν τὰς περὶ τοῦ Gianni ἡμετέρης πληροφορίας, χωρὶς νὰ ποιήσωμεν μνησὶν ἐτέρου περιφήμου αὐτοσχεδιαστοῦ, τοῦ Gagliuffi, ὅστις ἐπανελάμβανεν εἰς γλαφυροῦς λατινικοὺς στίχους τοὺς ὑπὸ τοῦ Gianni ἰταλιστί ἀπαγγελομένους. Ὀλίγον πρὸ τοῦ Gianni ἤμασσαν ὁ εὐκλείστως καὶ χαριεὶς Redaelli, οὗ τὸ κύκνειον ἄσμα, ἠχορραγῶν ἀπύθους πρὸς τὴν σύζυγόν του, παρατίθμεν ἐνταῦθα.

Odi d' un uom, che muore,
Odi l' estremo suon:
Quest' appassito fiore
Ricevi, Elvira, in don.

Quanto geloso ei sia
Tu lo conosci appien:
Il di, che fosti mia,
Te lo strappai dal sen.

Simbolo allor d' affetto,
Or pegno di dolor,
Torni a posarti in petto
Quest' appassito fior.

E in cor ti sia scolpito,
Se crudo il cor non è,
Come ti fu rapito,
Come fu reso a te.

Ὁ ἐκ Πιστοίας Sestini, οὐχὶ πολὺ εὐφάνταστος, ἀλλὰ γλαφυρὸς αὐτοσχεδῖος ποιητὴς συμπληροῦς τελευταῖος τὴν σεμνὴν φάλαγγα τῶν τοιοῦτου εἶδους αἰδῶν τοῦ 17. αἰῶνος. Ἀγαπώμενος τὰ μέγιστα ἐν τε τῇ Ἰταλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ ὡς ἐκ τῆς ἠπιότητος τοῦ χαρακτήρος του καὶ ἀεθρότητος τῶν αἰσθημάτων του, ἔγραψε τὴν Pia de' Tolomei ἄριστον ποίημα, οὗ ἕνεκεν δύναται νὰ καταλάβῃ διαπρεπῆ θέσιν μετὰ τῶν ἰταλῶν ποιητῶν.

Κατὰ τὴν ἡμετέραν ἑκατονταετηρίδα ἡ αὐτοσχεδῖος ποίησις ἤχη εἰς τὸ κατακόρυφον τῆς δόξης αὐτῆς σημειῶν ὑπὸ τοῦ περιλαλήτου Θωμᾶ Sgricci ἐξ Ἀρητίου. Ὁ τεράστιος οὗτος ποιητὴς ἀπαξίων τὸ κενὸν θέλημα τῶν εὐκόλων καὶ εὐήχων ὁμοιοκαταληξιῶν, καὶ ἀσπασθεὶς τὸν ἀνομοιοτέλεστον στίχον, τὸν πάντων δυσχερέστατον, πρῶτος ἐτέλεψε ν' αὐτοσχεδιάσῃ δλοκλήρους τραγωδίας, ἐφελεύσας τὸν θαυμασμὸν οὐ μόνον τῶν συμπατριωτῶν του, ἀλλὰ τῶν Γάλλων καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἑγέλου, ἀπονέμοντος αὐτῷ ἐν τῇ «Αἰσθητικῇ» ἐξαιρετικὸν φόρον ἐπαινίου. Ὁ Sgricci ἐτάφη μετὰ τῶν ἐνδοξοτέρων ἀνδρῶν τῆς Ἰταλίας ἐν τῇ Santa Croce τῆς Φλωρεντίας, ὅπου πρὸ τριῶν ἐτῶν κοιμᾶται καὶ ὁ ἡμέτερος Φώσκολος. Τοῦ ποιητοῦ

τούτου, ὅστις καὶ πλὴν τῶν τραγωδιῶν κृतουχοῦσε καὶ λυρικά ποιήματα, παρατίθεμεν τοὺς ἐξῆς στίχους, ἐν οἷς διὰ ποιητικῶν χρωμάτων ἀνεύσσεται μέγας φιλοσοφικὸς ὄρισμός.

Il passato non è, ma ce lo finge
La viva rimembranza:
Il futuro non è, ma ce lo pinge
La fervida speranza:
Il presente sol è, ma in un baleno
Passa del nulla in seno:
La nostra vita è appunto
Una memoria, una speranza, un punto.

Σύγχρονος σχεδὸν τῷ Sgricci ἦμαρ σεν ὁ Γαβριὴλ Rosselli ἐκ Νεαπόλεως, εὐφάνταστος καὶ πρωτότυπος ποιητής, ἄλλως τε γνωστός τῷ ἐγγραμματῶ κόσμῳ ὡς συγγραφεὺς τοῦ ἐμβριθοῦς βιβλίου «*Commento sulla Divina Commedia*», καὶ ὁ Λουδοβίκος Cicconi, ὅστις ἀκολουθῶν τὰ ἔχνη τοῦ Sgricci κृतουχοῦσε τραγωδίας, κατισχύσας ἐνώπιον τῶν μελῶν τῆς γαλλικῆς ἀκαδημίας τοῦ δις σήμερι γάλλου αὐτοσχεδιαστοῦ Εὐγενίου Pradol.

Πλὴν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Sgricci οὐδεὶς διήγειρε τοσοῦτον ἐν Εὐρώπῃ ἐνθουσιασμὸν, ὡς ὁ Ιωσήφ Regaldi ἐκ Νοβόρας, ὄνομα προσφιλὲς τοῖς Ἕλλησι, καὶ γνωστός ἐπίσης τοῖς Ζακυνθίοις, καθὼ μεταβάλλει ἐνταῦθα κατὰ τὸ 1852, καὶ αὐτοσχεδιάσασκε πλείστα λυρικά στιχοῦργήματα. Ἡ καλλικέλαδος τοῦ Ζαλοκώστα μούσα ἠρμήνευσεν εἰς τὸ ἑλληνικὸν κοινὸν διάφορα τοῦ δαιμονίου τούτου ποιητοῦ ἀριστοτεχνήματα, οὗτοι δὲ καὶ οἱ μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων τὴν ἰταλικὴν ἀγνοοῦντες, δύνανται ἐν τῇ ἀπραμίλλῳ τοῦ στρατιώτου ποιητοῦ μεταφράσει νὰ θαυμάσωσι τὸ ὕψος τῆς φαντασίας καὶ τὸ πολυμῆδον τῆς φράσεως, ἐφ' οἷς διακρίνεται ὁ ἰταλὸς αἰδός. Ὁ διάσημος οὗτος ἀνὴρ, γέρον ἤδη, διατρέχει ἐν Βονωνίᾳ, ὅπου τιμᾷ τὴν ἔδραν τῆς ἱστορίας ἐν τῷ ἐκεῖ πανεπιστημίῳ, πάντοτε μετ' εὐχαριστήσεως ἐνθυμούμενος τὰς εὐτυχεῖς ἡμέρας, αἱ δι-

ήνυσεν ἐν Ἑλλάδι. Τοῦ μεγάλου τούτου ποιητοῦ παρατίθεμεν τοὺς ἐξῆς ὡραϊοτάτους στίχους, οὓς δυνάμεθα δικαίως ν' ἀποκαλέσωμεν τὴν ἀποθέωσιν τοῦ ἑρατος.

Vorrei l'ardor degli angeli,
L'olezzo delle rose,
Tutto il sorriso accogliere,
Delle create cose.
E poi comporne eletta
Corona benedetta,
Che degna sia di te.

La deporrei sul candido
Tuo fronte, o mia regina!
Villerei sul tramite
Dell'orma sua divina:
E martire d'amore,
Bello del tuo splendore,
Vorrei morirli al piè.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων αὐτοσχεδιῶν τοῦ αἰῶνος τούτου ποιητῶν, ἐν οἷς διεκρίθησαν, νέοι ἔτι ὄντες, ὁ Μόντης καὶ ὁ Καρρέ, ἐπιφανῆ κατέχουσι θέσιν οἱ σύγχρονοι Pistrucci ῥωμαῖος, Guidobaldi καὶ Bindocci τοσκάνοι· μεταξὺ δὲ τῶν γυναικῶν ἡ Bandettui ἐκ Λούκας, κινήσασα καὶ αὐτοῦ τοῦ Μόντη τὸν θαυμασμὸν, αἱ μεταγενέστεραι καὶ σχεδὸν σύγχρονοι ἡμῶν Fantastici καὶ Mattei ἐκ Φλωρεντίας καὶ ἡ ἔτι ζῶσα Billi ἐκ Νεαπόλεως. Ἡ Ἑλλάς, ἡ γῆ αὕτη τῆς μουσικῆς καὶ τῶν ἀνθέων, ὡς εἶπεν ὁ Ρεγάλδης, ἡ προνομιούχος αὕτη πατρίς τοῦ ἄσματος καὶ τῆς καλλιτεχνίας ἐδώρησάτο, οὕτως εἶπειν, τῇ ἀδελφῇ Ἰταλίᾳ διακριμένην τοιοῦτου εἶδους ποιητρίαν, τὴν πρὸ ὀλίγου ἀποβιάσασαν ἐν Φλωρεντίᾳ Ἀγγελικὴν Πάλλη, ἰταλιστὴ μὲν στιχοῦργήσασαν, ἑλληνικὴν ὅμως καρδίαν ἀείποτε διατηρήσασαν. Γνωστόν ἐστιν ὅτι ὁ διάσημος μυθιοτοιογράφος τῆς Ἰταλίας Guerrazzi ἐθαύμασε τὴν νεαρὰν Ἑλληνίδα αὐτοσχεδιάζουσαν, ὡς ἐπίσης γνωστὴ ἐστὶν ἡ ὑπόληψις, ἧς παρὰ πᾶσι τοῖς λογίοις τῆς χώρας ἐκείνης πάντοτε ἔτυχεν.

Ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις οὐδεὶς ἐν

Ἑλλάδι ἀνεφάνη ἔξοχος αὐτοσχεδῖος ποιητής· πλὴν οὗτος κρυφορεῖται ἐν τῇ μελλούσῃ τοῦ ἔθνους τύχῃ. Ὅταν ἡ πατρίς βράδισι εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν προαιωνίων αὐτῆς πόθων, τότε αἴρνης ἢ ἀναφάνη ὁ θεοπρόβλητος Τυρταῖος, ὅστις διὰ περιπαθῶν στίχων θὰ κλύσῃ τὰς παρελθούσας τοῦ ἔθνους δόνας, καὶ διὰ θουρίων ἄσμάτων θὰ πανηγυρίσῃ τὴν μεγάλην τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀναγέννησιν!

M. ΜΑΡΤΥΩΚΗΣ.

Ο ΚΩΝΩΨ

[Μονογραφία]

Λαμβάνω τὸν κώνωψ ὡς ἀντικείμενον τινῶν περατηρήσεών μου. Κατὰ τοσοῦτον μάλλον δικαιούμαι εἰς τοῦτο, καθ' ὅσον καὶ αὐτὸς πολλάκις ἐξελέξατό με ὡς ἀντικείμενον διαφόρων σπουδῶν του.

Αἱ σχέσεις μας ἦσαν πάντοτε στενὴ καὶ ὀλίγον δὲ φιλικαὶ μοι φαίνεται ὅθεν ὅτι δύναιμι νὰ λάβω τὸ θάρρος ἵνα τὸν κρίνω εἰλικρινῶς καὶ ἀμερολήπτως.

Διάφοροι εἰσὶν αἱ ὑπάρχουσαι περὶ τῶν κωνώπων γῶμαι. Τινὲς θεωροῦσιν αὐτὸν ὡς ἐχθρὸν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους· ἄλλοι ἀνακαλύπτουσιν ἐν τῇ ὑπάρξει του θεῖον τινὰ καὶ ὑψηλὴν ἀποστολὴν πρὸς ἐξάσκησιν τῆς ὑπομονῆς περὶ τοῖς ἀνθρώποις.

Ἀπέναντι δύο τοσοῦτον διαφορετικῶν ἰδεῶν εὐκόλως γίνεται καταφάνει ὅτι καὶ λίχν δύσκολον εἶναι νὰ καταλήξωμεν εἰς θετικόν τι συμπέρασμα περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἀποστολῆς τοῦ μεγάλου τοῦτου καὶ τρομεροῦ τῆς φύσεως πλάσματος.

Ἐν τούτοις ἐπιτραπήτω ἡμῖν ἵνα εἴπωμεν τινὰ, ἅπερ βραβεῖα σπουδῆ καὶ πείρας πολυχρόνιος μάς ἐδίδαξεν.

Ὅποιονδήποτε καὶ ἂν ἦ ἡ γενικὴ γνώμη, ὁ κώνωψ ἔχει χαρακτηριστικὰ τινὰ

ὄντως ἄξια θαυμασμοῦ· ἔχει π.χ. μέγιστον βαθμὸν ἀπαθείας, ἣτις ἐναργέστατα γίνεται καταφάνει ἀκόμη καὶ εἰς τὰς πλέον κρισίμους περιστάσεις. Εἶναι ἄξιον παρατηρήσεως καὶ ὄντως πάντα ὑπερβαίνει ἔπαινον, ὅτι, ὅση ταρχὴ καὶ ἂν γίνεται πέριξ αὐτοῦ, ὁ κώνωψ πάντοτε μένει ἀπαθής, καὶ ἂν ὄλω; ἐκτὸς σεαυτοῦ θελήσῃ; νὰ πατάξῃ αὐτὸν διὰ τῆς στιβαρᾶς χειρὸς σου, ἐκεῖνος ἡσύχως θέλει σὲ ἀτενίσει, μὴ δεικνύων οὐδὲν ὀργῆς ἔχνος.

Ὁ κώνωψ εἶναι κοινωνικός. Ἀγαπᾷ τὴν μετὰ τῶν ἀνθρώπων συναναστροφὴν. Τοιαύτη ἡ φύσις του, καὶ τοῦτο χρωστοῦμεν νὰ τὸ εἴπωμεν πρὸς ἔπαινον του. Εἶναι ἐλευθερίος τοῦς τρόπους καὶ οὐδόλως συστέλλεται, πρᾶγμα ὅπερ οἱ φίλοι τῶν ἀριστοκρατικῶν ἠθῶν ἀποφάνονται ὅτι ὄξει τῆς οἰκιοῦτητος ἐκείνης, ἣτις πολλάκις ὑποκρύπτει τὴν αὐθάδειαν.

Ὁ κώνωψ οὐδέποτε περιμένει ἵνα τὸν εἰσαγάγῃσι· δρᾷται τὴν χαιρὰ σου, ἢ ἀσπάζεται τὴν παρειάν σου ἅμα σὲ γνωρίσῃ. Εἶναι ἐπίμονος καὶ οὐδέποτε ὑποχωρεῖ ἢ ψυχραίνεται, ὅσον καὶ ἂν προσπαθῆσῃ; νὰ ὑποκριθῆς τὸν υπερήφανον, τὸν ἀκατάδεκτον ἢ τὸν ἀριστοκράτην. Τέλος ἅμα σὲ γνωρίσῃ προσκολλάται περισσότερον ἢ ὁ στενότερός σου φίλος, πλέον καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

Οἱ ἐχθροὶ του χρωστοῦσι νὰ ὁμολογήσωσιν ὅτι εἶναι ἀντίπαλος εὐγενής. Προβαίνει εἰς τὴν μάχην γενναίως καὶ περησιᾶ, πάντοτε προαναγγέλλων τὴν ἔλευσίν του. Τοῦτο πολλάκις οὐε ὀλίγον συντελεῖ νὰ ἐνσπείρῃ τὸν τρόμον καὶ νὰ αποθαρρύνῃ τὸν ἀνθρώπον.

Ὅπως ὁ ἔρω, οὕτω καὶ ὁ κώνωψ περιφρονεῖ πάντα τὰ προφυλακτικά σου μέτρα, ἅμα δὲ καὶ ὄλους τοὺς κλειδοποιούς τῆς οἰκουμένης.

Κατὰ τὸν μέγαν τῆς ἡμέρας κύσωνα, ὅπότεν ἐν ἑαρινῇ ἐσπέρᾳ, νημερῆς ἐπικρατούσης, καθήσῃς πλησίον τοῦ παρθερίου, ἔσο βέβαιος ὅτι μετ' οὐ πολὺ θέλεις δεχθῆ τὴν τοῦ κώνωπος ἐπίσκεψιν.

ψιν· προχωρών προς τὸν θεατὴν του, ἀρχίζει νὰ ἐπιθεωρῇ τὰς διαφόρους εἰσόδους ἵνα σὲ πλησιάζῃ περισσότερο καὶ πάντοτε ὑπ' ὄψιν ἔχων νὰ εἰσέλθῃ ὅπου καὶ οὐ εὐρίσκειται. Ἐργαζόμενος διὰ τρόπου ὄλους μεθοδικοῦ, οὐ μὲ τρέμουσαν καρδίαν βλέπεις ὅτι ὅλα τὰ διαφράγματα σου ἀποβαίνουν ἀνίσχυρα ἐνώπιον τῆς στρατηγικῆς τέχνης τοῦ ἐπιθεμένου ἐχθροῦ.

Εἶναι ἀπλῶς ζήτημα χρόνου, καὶ οὐδὲν δύνεται ν' ἀναγκάσῃ αὐτὸν εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῶν μικρῶν σχεδίων του.

Εἰσελθὼν κατ' ἀρχάς, προσποιεῖται ὅτι οὐδὲν σὲ παρετήρησε. Φαίνεται δὲ ὡς εἰ διηυθύνετο εἰς τὴν ἀντίθετον τοῦ δωματίου ἄκρην. Τὸν ἐπιβλέπεις μετὰ προσοχῆς, καὶ ἰδοὺ πρὸς στιγμὴν τὸν γάνεις. Βλέπεις ὅτι ἄλλην ἔλαβε διέθυνσιν. Λαμβάνεις τὸ βιβλίον σου, κάθησαι πρὸς τὴν τράπεζαν πλησίον τοῦ φωτὸς καὶ . . . μόλις ἀρχίσας ν' ἀναγινώσκῃς βζ . . . βζ . . . βζ . . . ὁ θούριος τοῦ εἰσβαλόντος ἀποτρόπαιος ἀντηχεῖ εἰς τὰ ὦτά σου.

Ὀργίλως ζητεῖς νὰ τὸν διώξῃς διὰ τῆς χειρὸς, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι τὸ πλέον ἐπίμονον ὄν ἐπὶ τῆς γῆς. Τοιοῦτος εἶναι καὶ ὁ κώνωψ, ὅστις, οὐδὲν τὴν ὀργὴν σου λαμβάνων ὑπ' ὄψιν, στρέφεται, κάθηται ἐπὶ τῆς ρινὸς σου, τὸν διώκεις, ἐπικνέρεται ἐπὶ τοῦ μετώπου σου, ἡ χεὶρ σου — π ἄ τ — μετὰ πατάγου πίπτει ἵνα τὸν φονεύσῃ, ἀλλ' ἐκεῖνος φαίνεται ὅτι ἐγκαίρως ἀπῆλθε, διότι εὐθὺς πάλιν μετὰ ταῦτα τὸ ἀποτρόπαιον ἐκεῖνο βζ . . . βζ . . . βζ . . . ὀχληρῶς ἀντηχεῖ εἰς τὰ ὦτά σου.

Βλέπων αὐτὸν πρὸς στιγμὴν ἐπὶ τοῦ τοίχου καθήμενον, παραμερίζεις ἄνευ κρότου καὶ μετὰ προσοχῆς τὸν πόδα ἐκβάλλεις ἡτύχως τὴν ἀριστερὰν ἐμβάδα σου ἀναστῆλων καὶ αὐτὴν τὴν ἀναπνοὴν σου, ὑψώνεις τὴν ὀπλισμένην ἐκείνην χεῖρα, παραφυλάττεις, ἀπνευστὶ παρατηρεῖς ὅτι κάθηται, ἡ χεὶρ, καίτοι τρέμουσα ὀλίγον ἐκ τοῦ φόβου πιθνεῖς

ἀποτυχίας, ὑψοῦται καὶ . . . καταπίπτει μετὰ τρομεροῦ πατάγου . . . θέαμα δὲ τραγικὸν φρικῶδες τὴν ὄψιν! τὸ πεδῖον καταβεβρεγμένον ὑπὸ αἵματος (τοῦ αἵματός σου) φρικῶδες παρουσιάζεται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου, ἀναγγέλλον σοι ὅτι ἐνίκησας.

Ἀπέναντι τοιαύτης αἵματοχυσίας ἀναφωνεῖς: « Ἄθλιε! διὰ τοιοῦτον ὄν τόσον ἐχύθη αἷμα; »

Παρευθὺς νικητῆς καὶ ἀγέρωχος ἐπικαθήηται εἰς τὴν θέσιν σου, λαμβάνεις τὸ ἀφθὲν βιβλίον καὶ μόλις ἀρχεσσι τῆς ἀναγνώσεώς σου, ἡ προσοχὴ σου ἄλλοῦ στρέφεται, καὶ ὄντως — οἱ ὑπερήφανοι ταπεινοῦνται — δὲν βραδύνεις νὰ ἀναγνωρίσῃς ὅτι πληθὺς ἄλλων κωνόπων αἰμοβόρος εἰσδύτασα ὀργίλως ζητεῖ ἐκδικεῖν τοῦ φονευθέντος συναδέλφου τῶν.

Ἐνώπιον τοιοῦτου σμήνους τί ποιητέον; Σὺ δὲ τὰς θαλάσσας καθημέραν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων διασχίζων, οὐδὲ τὰ ὄρη διατρύπῃς καὶ ἐκ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Ἀμερικὴν στιγμηδὸν συνομιλῶν, ἰδοὺ ἴστασαι ἀπορῶν ἐνώπιον. . . ἐνὸς κώνωπος! — Ὁ ἀθλιότης!

Ἄνθρωπε, ὅσον μέγας καὶ ἂν ᾖσαι, ἐνθυμοῦ πάντοτε ὅτι εἶσαι ἄνθρωπος, ἢ τοι: ὅτι εἶσαι οὐδὲν.

Φ. Α. ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ

Ἡ ΕΡΩΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ ΤΩ: ΦΙΛΩ: Δ. Δ. Κ.

Εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἐν τῇ Hotel National δειπνοῦ μ.κ.

Πρὸ τινων μηνῶν εὐρίσκετο ἐν Πέστη ὁ Θεόδωρος Σ. . . . ἵνα προμηθευθῇ χρυσοῦν τι ~~νόμισμα~~ τῆς

νόμισμα

μελλονόμενου του, ὅτε ταχυδρομικῶς λαμβάνει πενθηφόρον ἐπιστολήν δι' ἧς ἀνηγγέλλετο αὐτῷ ὅτι ἡ μνηστὴ του, ἦν μετὰ δεκαπενθημερίαν ὤφειλε νὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὸν βωμόν, δὲν ἔζη πλέον, ὅτι ἡ κηδεῖα τῆς ἐξετελέσθη πολυτελέστατα εἰς τὴν συνέρρευσεν τὸ πλεῖστον μέρος τῆς πόλεως· κατέληγε δὲ παραινῶσα αὐτὸν νὰ μὴ παραδοθῇ εἰς ἀπελπισίαν.

Ὅτε ἐπέστρεφεν εἰς τὰ πατρώα ἐδάφη, μάτην συγγενεῖς τε καὶ φίλοι, διὰ τῶν συλλουπητηρίων ἐπισκέψεων των καὶ διὰ παντός μέσου, προσπάθουν νὰ τὸν παραμυθίσωσιν. Ἀφῆκεν αὐτοὺς νὰ ὀμιλῶσι, καὶ οὐδὲ κἄν ἀκρόασιν ἔδιδεν εἰς τοὺς λόγους των· καθότι κάλλιστα ἠγνόει ὅτι τῷ ὑπελείπετο νὰ πράξῃ.

Πορεύεται εἰς τὸ νεκροταφεῖον, τῷ δεικνύεται ὁ τάφος τῆς λατρευομένης γυναικὸς διακρινόμενος μόνον διὰ ξυλίνου σταυροῦ. Ὅτε ἐσθασεν ἐκεῖ, οὐδὲ ἐφώναξε, οὐδὲ ἐκλαυσεν, οὐδὲ προσέφερε λέξιν. Ἐσιώπησεν μετ' ὀλίγας ὁμως στιγμὰς, τοῦτο μόνον εἶπε, ὅτι ἀντὶ τοῦ σταυροῦ ἐκείνου ὤφειλε ν' ἀνεγερθῇ ὠραῖόν τι μνημεῖον περὶ ὃ νὰ φυτεῦσασιν ἄνθη. Μετὰ ταῦτα ὀπισμακρύνθη ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἐπαλέθῃ κατὰ τὸ ἐσπέρας.

Κατὰ τὴν ἐπάνοδόν του οὐδένα ἀπήνητησεν ἐπορεύθη δ' ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν προσφιλεῖ ἐκεῖνον τάφον, ὃν πάραυτα ἀνεγνώρισε. Φθάσας ἐκεῖ ὀπισθοχωρεῖ ἐντρομος, διακρίνας, ἄνθρωπόν τινα ἐπ' αὐτοῦ ἐξηπλωμένον καὶ ἔχοντα τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον πρὸς τὴν γῆν. Πλησιάζει καὶ διὰ τοῦ ἀμυδροῦ φωτός τῆς σελήνης ἠδυνήθη ν' ἀνα-

ΖΑΚ. ΑΝΘ. ΕΤΟΣ Α'.

γνώσῃ ἐπὶ τοῦ τάφου τὸ ὄνομα τῆς μνηστῆς του. Δὲν ἠπάτατο, ἦτο πράγματι ἐκεῖνος ὁ δ' ἐπ' αὐτοῦ ἐξηπλωμένος θὰ ἦτο μέθυσός τις, ὅστις ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ οἴνου λοξοδρομήσας ἔπεσεν ἐκεῖ καὶ ἀπεκοιμήθη. Ἐπειράθη ν' ἀνεγείρῃ αὐτὸν, ἀλλ' ἐκεῖνος ἀνορθούμενος τῷ ἐφώναξε θαναύσως.

— Τί θέλετε; — Θέλω νὰ μάθω τί κάμνετε ἐδῶ. — Τὸ βλέπετε, προσεύχομαι. — Πρὸς τί ἐρχεσθε ἐδῶ νὰ προσευχηθῆτε; — Ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἀκριβέστατα θέλω ν' ἀποθάνω ἐδῶ. — Ἄλλ' ἐπὶ τίνι δικαιοματι προσεύχεσθε καὶ θέλετε ν' ἀποθάνητε ἐδῶ; — Περιέργων· εἶναι ὁ τάφος τῆς συζύγου μου.

Ὁ Σ. . . . ὀλίγου δεῖν παρεφρόνει. Ἦρχετο ν' αὐτοκτονήσῃ ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς ἐρωμένης του, καὶ εὐρίσκει ξένον ὅστις διανοεῖται τὰ αὐτὰ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τάφου, ἐν ᾧ ἐκεῖνος εἶχεν ἀκράδαντον πεποίθησιν ὅτι ἐτάφη ἡ μελλονόμενος του. Μετὰ τὰς σκέψεις ταύτας ἀνέλαβε. — Βεβαιώθητε, παρακαλῶ, Κύριε, ὅτι δὲν ἐπιτρέπω ἀστειότητος ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ τούτου τάφου. Πρὸς θεοῦ φύγετε καὶ ἄφετε ἐμὲ μόνον. — Τὸ βλέπετε θέλω ν' αὐτοκτονήσω. — Εἰσθε ἴσως, τρελλός; — Ἐπεθύμουν νὰ ἤμην. Ἐδῶ, ὡς βλέπετε, ἐν τῷ ζοφερῷ τούτῳ τάφῳ καίται ἡ ἐρασμία σύζυγός μου. — Φίλιτατε Κύριε, θέλετε νὰ μὲ περιπαύξῃτε; ἡ κηδευθεῖσα ἐνταῦθα ἦτο μνηστὴ μου. — Τὸ ὄνομά σας; — Τοῦτο δὲν χρησιμεύει τίποτε, μήπως ἐγὼ εἰς ἐξήγησα τὸ ἰδικόν σας; Συχοφαντεῖτε νεκρὸν νέαν δισχυριζόμενος ὅτι εἶχε δύο μνηστούς. Ἦθέλατε ν' αὐτοχειριασθῆτε

τε, καὶ ὡς ἐκ τούτου θὰ ἔχετε μαζύ σας ἓν πιστόλιον, ἔχω καὶ ἐγὼ ἕτερον, ἄς τεθῶμεν εἰς θέσιν ἀλύτης καὶ ἄς κτυπηθῶμεν ἐπὶ τοῦ τάφου της. — Ἔστω τοῦτο καὶ ἐγὼ ἤθελον νὰ σᾶς προτείνω. — Λοιπὸν ἄς καταλάβωμεν τὰς θέσεις μας.

Ἐνῶ δ' ἦσαν ἔτοιμοι νὰ ἐκπυρσοκροτήσωσιν ὁ εἷς κατὰ τοῦ ἄλλου, ὡς ἐκ συμφώνου ἐστάθησαν.

— Μοὶ ἤλθε μία ἰδέα εἶπεν ὁ Σ. . . . — Καὶ ἐμὲ ἐπίσης. — Νομίζω ὅτι αὐτὴ ἢ νεκρὰ δύναται νὰ λύσῃ τὸ ζήτημα. — Καὶ ἐγὼ ἐσχεπτόμην τὸ αὐτό. Αὐτὴ πρέπει νὰ ἔγῃ εἰς τὸν δάκτυλον τὸν ἀρραβῶνα ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ ἦναι ἐγκυχαραγμένα τ' ἀρχικὰ ψηφία τοῦ μελλονόμενου της. — Κάλλιστα! ἄς ἐξαγάγωμεν τὸ φέρετρον. Ἐδῶ πλησίον εἶδον μίαν ἀξίνην. Ἴδου αὐτή.

Ἀπέβαλον τὰ φορέματά των καὶ ἤρχισαν ὀρτυπτοντες τὴν γῆν. Τοῦ δὲ φερέτρου εὐρεθέντος ἐξήγαγον αὐτὸ ἐκ τοῦ λάκκου, κατέθραυσαν διὰ τῆς ἀξίνης τὸ κάλυμμα καὶ εὗρον. . . . τί ἂν νομίσητε; . . . κήρινον σχημα, ἀντὶ τῆς συζύγου, ἥτις, ἐρασθεῖσα τοῦ διευθυντοῦ ἐταιρίας τινὸς τῆς Ἴπποπυλαίστρας, τίς οἶδε ποῦ κατέφυγε προσποιηθεῖσα τὴν νεκράν.

Ἐκθαμβοὶ ἐθεώρησαν ἀλλήλους, παρεδόθησαν εἰς ἀδιακόπους γέλωτας, καὶ ἀνεχώρησαν, ἵνα πῶσιν ἓν ποτήριον καμπανίτου, τσαῦτα κατὰ τῶν γυναικῶν προφέροντες οἷα ἡμεῖς παραλείπομεν, ἀδροφροσύνης ἕνεκεν πρὸς τὰς εὐγενεῖς καὶ ἐρατεινὰς ἡμῶν ἀναγνωστρίας.

(κατὰ τὸ Ἰταλικόν)

ΠΡΕΦΑΝΤΙΝΟ

ΗΡΩ ΚΑΙ ΛΕΑΝΔΡΟΣ

[συνέχεια καὶ τέλος.]

Ἦδη ἡ νύξ περικλύπτει τὸν οὐρανόν, ἡ νεῆνις ἀνάπτει τὴν δάδα μέλλουσαν νὰ χρησιμεύσῃ ὡς φανὸς ἐπὶ τῶν ἐρήμων κυμάτων πρὸς ἐκεῖνον, ὃν ἀναμένει ἀνυπομόνως. Ἄλλ' ἴδου ὁ ἄνεμος ἐγείρεται καὶ μυκάται, ἡ θάλασσα ἀφρίζει, ἡ τῶν ἀστέρων μαρμαρυγὴ ἀφανίζεται, ἡ δὲ κταιγίς προσπελάζει.

Τὰ σκόττη ἐφαπλοῦνται ἐπὶ τὴν ἀνωτέρω ἐπιφάνειαν τοῦ πόντου, ποταμοὶ δὲ βροχῆς πίπτουσιν ἀπὸ τοῦ κόλπου τῶν νεφῶν ἢ ἀστραπὴ ἐξαστράπτει, οἱ ἄνεμοι μαίνονται, τὰ βιβάτα κύματα ἀνοιγοκλείουσιν, ἡ δὲ θάλασσα φαίνεται τρομερὰ καὶ χαινίουσα ὡς ὁ λάρυγξ τοῦ ἔδου.

«Δυστυχία! δυστυχία μου, ἀναθάσῃ ἡ τάλαινα κόρη Ζεῦ, εὐσπλαγχνίσθητε ἐπὶ τὴν τύχην μου! Φεῦ! τίνα ἐπικαλοῦμαι; Ἐάν με ἤκουον οἱ θεοί, ἐάν ὁ ποθητός μοι παρεδόθη εἰς τὴν θείαν τῆς ἀπίστου ταύτης θάλασσης! . . .

«Τὰ πτηνὰ ἄπαντα φεύγουσι δρομικῶς, ἄπαντα τὰ πλοῖα ὅσα προεῖδον τὴν τρικυμίαν κατέφυγον εἰς τοὺς ὄρους. Φεῦ! ἀναμφιβόλως, ὁ τολμητίας θέλει ἐπιχειρήσει, ὅτι ἤδη εἶχε συχνάκις ἐπιχειρήσει, καθότι ὠθεῖται ὑπὸ ἰσχυροῦ θεοῦ καὶ μοὶ τὸ ὠρῆσθαι ἐκεῖνος, ἐγκαταλείπων με, ἐν ὄνυχῳ τοῦ ἔρωτός του. Οἴμοι! τῆ ὄρα ταύτη ἴσως ἀντιπυλαίει κατὰ τῆς βίας τῆς τρικυμίας, τὰ δὲ μανιώδη κύματα τὸν πᾶρασύρουσιν εἰς τὴν ἀβυσσον.

«Ἀπατηλὰ κύματα, ἡ σιγὴ ὑμῶν ἐκρυπτε τὴν προδοσίαν σας. Ἐἴχετε ἐνωθῆ ὡς εἰς πάγον, γαλήνια καὶ ἀκίνητα, καὶ εἰλύσατε αὐτὸν εἰς τὰ ἄπυρστα ὑμῶν βάρκθρα. Ἐνῶ ἐκεῖνος εὐφρασκεταί ἤδη ἐν τῷ μέσῳ τῆς διαβάσεώς του, ἐνῶ πᾶσα ἐπιστροφή εἶναι ἀ-

δύνατος, τότε ἀπελύσατε κατ' αὐτοῦ τὴν μανίαν σας».

Ἡ τρικυμία αὐξάνει τὰ κύματα ὑψοῦνται ὡς ὄρη καὶ θραύονται μυκάμενα κατὰ τῶν σκοπέλων τὸ πλοῖον μετὰ δρούνα πλευρὰ του δὲν διαφεύγει τὴν μανίαν των ὁ ἄνεμος σβύνει τὴν δάδα τὴν μέλλουσαν νὰ ὀδηγήσῃ τὸν κολυμβητήν, ὁ κίνδυνος εἶναι ἐπὶ τῶν ὑδάτων καὶ ἐπὶ τῆς παραλίας.

Ἡ νεῆνις ἐπικαλεῖται τὴν Ἀφροδίτην καθικέτευε αὐτὴν νὰ κοπάσῃ τὴν θύελλαν καὶ ὑπιτχνεῖται πλοῦσινα νὰ προσφέρῃ θύματα, νὰ θυσιάσῃ ταῦρον μετ' εἰχρῶσα κέρατα ἐξορκίζει πάσας τὰς θεὰς τῆς ἀβύσσου καὶ πάντας τοὺς θεοὺς τοῦ οὐρανοῦ νὰ κατευνάσωσι τὴν ὀργισμένην θάλασσαν.

«Ἐπάκουσον τῆς φωνῆς μου, ἐξέλθε ἐκ τῆς κυανῆς χώρας σου, εὐμενῆς Λευκοθέα, σὺ, ἥτις συνεχῶς, κατὰ τὴν ὥραν τοῦ κινδύνου ἐπὶ τῶν παταγούτων κυμάτων, ἐνεφανίσθης πρὸς τοὺς ναυτιλλομένους ὅπως σῶσης αὐτούς! Δὸς πρὸς ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ἀγαπῶ τὸν ἱερόν σου πέπλον, τὸν μυστηριωδῶς ὑφανθέντα πέπλον σου εἰς ἐκεῖνον, ὅστις θέλει τὸν μεταφέρει σῶον καὶ ὑγιᾶ ἐκ τοῦ κινδύνου τῶν κυμάτων».

Οἱ μανιώδεις ἄνεμοι κοπάζουσιν, ἡ ροδόχρους τῆς ἡοῦς κόμη ἀναθαίνει πρὸς τὸν ὀρίζοντα, ἡ θάλασσα ἀναλαμβάνει τὴν νηνεμίαν της, ὁ ἀῆρ εἶνε γλυκὺς, τὸ κύμα γέλοεν προσπίπτει εὐφλοισβίζον ἐπὶ τοδὲ βράχους τῆς παραλίας καὶ φέρει ἐκεῖ ὡσεὶ παιγνιδίζον, πτώμα τι.

Ναὶ, εἶνε αὐτὸς ὁ Λέανδρος, ὅστις ἀπνοῦς ἐπιπλέει καὶ ὅστις δὲν ἠθέτησε τὸν ὄρκον του. Ἡ νεῆνις τὸν ἀναγνωρίζει αὐτὴ μὲν δὲν ἀποπέμπει οἰμωγὴν δὲν ἐκφέρει δάκρυον, ἀλλ' ἀπομένει ψυχρὰ καὶ ἀκίνητος ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ τῆς ἐπειτα ἐγείρει τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανόν, εὐγενῆς δὲ ἐρυθρότης χρωματίζει τὸ ὄψρον πρόσωπόν της.

«Ἄ! εἶσθε ὑμεῖς, φρικταὶ θεότητες, ὑμεῖς διεκδικεῖτε σκληρῶς τὰ δικαίω-

ματα σας; Εἶσθε ἀμείλικτοι τὸ σταθιδιον τῆς ζωῆς μου λίαν ταχέως συνεπλήρωθη. Πλὴν ἀλλ' ὅμως σύννοια τὴν πρῶτα μόνον, τὸ δὲ ἐμὸν πεπρωμένον ὑπῆρξε γλυκὺ ἤδη ἀφιέρωμαι τῷ ναῶ σου ὡσάντι τις τῶν Ἰσραεῖων σου σοὶ προσφέρω φειδρῶς διὰ τοῦ θανάτου μου, νεοδρεπέ; θύμα, Ἀφροδίτη, μεγάλη βασίλισσα».

Καὶ ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ πύργου καταβυθίζεται εἰς τὰ κύματα. Ὁ θεὸς τῶν θλασσῶν ἀρπάζει τὸ σῶμα τῆς νεῆνιδος, εὐχαριστούμενος δὲ ἐπὶ τῇ λείᾳ του ἐξακολουθεῖ χαρμωδῶς νὰ διασκορπίζῃ τὰ κύματα ἐκ τῆς ἀνεξικηλήτου ὑδρίας του.

Δ. Δ. ΜΑΡΓΑΡΗΣ.

ΠΟΡΙΣΤΑ

Ἡ ΓΛΩΣΣΑ ΤΟΥ ΡΙΠΙΔΙΟΥ. — Ἡ κυρία Μοντεσπᾶν, ἐάν δὲν πλανᾷ ἡμᾶς ἡ μνήμη, ἠρίθμει 240 διαφόρους κινήσεις τῆς ριπίδος, ὑποκρυπτούσας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον πολυειδεῖς σημασίας.

Τὸ ριπίδιον ἐν τούτοις καθίσταται, κατὰ τὰς θεωρίας τῆς ὠραίας εὐνοσύμνης τοῦ μεγάλου βασιλέως, τρομερὸν ὄπλον εἰς τὰς χεῖρας τῶν γυναικῶν.

Ἄγνοοῦμεν πάντα τὰ συνθηματικὰ σημεῖα τὰ ἀποδοθέντα ὑπὸ τῆς κυρίας Μοντεσπᾶν εἰς τὸ ἀθῶον, κατὰ τὸ φαίνόμενον, ἐκεῖνο ἐργαλεῖον τοῦ γυναικείου καλλωπισμοῦ, (toilette), πλὴν ὑπεδείχθησαν ἡμῖν ἐσχάτως σημασίαι τινὲς ἄς τὸ ριπίδιον κέκτηται ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἐρωτοτροπίᾳ.

Εἰδοποίησις εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους: Κεκλεισμένον καὶ ὄρθιον τὸ ριπίδιον σημαίνει: Δύνασθε νὰ ἐνεργήσητε ἐν πλήρει ἀσφαλείᾳ.

Προσαγόμενον εἰς ἐκεῖνον μεθ' οὗ διαλεγόμεθα ἐκ τῆς μικροτέρας ἄκρας, σημαίνει ἀποστροφήν, ἀδιαφορίαν. Προσαγόμενον ὀρίζοντιως ἐκ

της ευωτέρως άκρας προτρέπει εις ερωτοτροπίαν.

Τρεις λεπίδες του ριπιδίου ανεωγμέναι λέγουσι· σέ άγαπώ.

Δύο μόναι λεπίδες ανεωγμέναι σημαίνουσι· ζωηράν συμπαθειαν.

Μία μόνη σημαίνει· φιλίαν.

Άλλά και κεκλεισμένον τὸ ριπίδιον πολλάς σημασίας υποκρύπτει ως εκ του τρόπου καθ' ὃν τὸ κρατᾷ τις.

Ἡ άκρη αὐτοῦ τιθεμένη ἐπὶ τοῦ μετώπου σημαίνει· ὁ σύζυγός μου ἐφθασεν.

Ἐρειδόμενον ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος λέγει· ὁ ἀδελφός μου ἐπὶ δεξιῶν ἤ μήτηρ μου.

Κυκλική κίνησις τοῦ ριπιδίου ἐξηγεῖται οὕτω· πρόσεχε, μάς κατοπτεῖούσιν.

Ἡ άκρη τοῦ ριπιδίου ἐπὶ τῶν χειρῶν τιθεμένη ἐπιτάσσει· σιωπήν.

Τὸ ριπίδιον χρησιμεύει ἐπίσης ὡς ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν τῆς γυναικὸς ἢν ποθεῖς νὰ γνωρίσῃς. Ἐάν τὸ ριπίδιον κινῆται ἀπὸ τὰ ἄνω πρὸς τὰ κάτω, ἡ ἐνώπιόν σου γυνὴ τυγχάνει ἄγκμος· ἐάν ἀπεναντίας κινῆται ὑπὸ τῆς ἀριστερῆς χειρὸς ἀπὸ τοῦ στήθους πρὸς τὰ ἔξω, ἡ κυρία εἶναι ἔγγαμος.

Ἐάν ἡ ριπίς κινεῖται ἀπὸ τὰ ἔξω πρὸς τὸ στήθος, ἡ κυρία εἶναι χήρη.

Τέλος πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐρωτικοῦ τούτου τηλεγράφου, τὸ ριπίδιον ἐλαφρῶς ἐπὶ τοῦ στήθους πλησσομένον, ἐνθαρρύνει τὴν ἐργολαβίαν.

—

Ἡ ΓΛΩΣΣΑ ΤΟΥ ΠΑΝΚΤΡΟΥ ΤΗΣ ΘΥΡΑΣ.

Ἐπειδὴ ὑπὲρ πάντας τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης οἱ Ἄγγλοι δικαίως ποιοῦσιν ἐπὶ τῷ ἰδιορρήθμῳ τῶν ἐθίμων των, ἀναγράφουεν ἐνταῦθα τὰς ὑπ' αὐτῶν εἰς τοὺς διαφόρους τρόπους τοῦ κρούειν τὴν θύραν ἀποδοδομένας σημασίας.

Ἠράγματι, τὸ παιδὸν τοῦ κρούοντος τὴν θύραν καταμετρεῖται, οὕτως εἰπεῖν, ἐν Δοι· δίνω ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κρούσεων· μία κρούσις ὀλιγώτερον θὰ ἦτο ἐξευτελισμός·

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

μία κρούσις περιστότερον σφετερισμός και αὐθάδεια. Μία μόνη κρούσις ἀναγγέλλει τὸν γαλακτοπώλην, τὸν ἀνθρακέα, τὸν ὑπρέτην, τὸν ἐπαίτην· ἡ κρούσις αὕτη ἰσοδυναμοῦσα σχεδὸν πρὸς ἐρώτησιν, δύνανται νὰ ἐξηγηθῇ· ἔξεστιν;

Δύο κρούσεις ἐμφανίζουσιν οἰονδήποτε ἀγγελιαφόρον, γραμματοκομιστήν και ἄλλον τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος· αἱ κρούσεις αὗται σημαίνουσιν ὅτι ὁ κρούων τὴν θύραν ἔρχεται δι' ὑποθέσεις και ἐκγούνηται οὕτω· πρέπει νὰ εἰσέλθῃ.

Τρεῖς κρούσεις ἀγγέλλουσι τὸν οἰκοδεσπότην ἢ τὴν οἰκοδέσποιναν και τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ φοιτῶντας φίλους. Αἱ τρεῖς αὗται κρούσεις φαίνονται, οὕτως εἰπεῖν, ἀντιστοιχοῦσαι πρὸς τὰς τρεῖς συλλαβὰς τῆς προστακτικῆς τοῦ ῥήματος ἀνοίγω· ἄ—νοι—ξον.

Τέσσαρες κρούσεις ἀγγέλλουσι πρόσωπον διακεκριμένον και ὄπερ ἐν τῇ κοινωνικῇ ἱεραρχίᾳ κατέχει θέσιν ἀμέσως ὑποδεστέραν τῆς ἀριστοκρατίας· αὗται σημαίνουσιν· ἐγὼ θέλω νὰ εἰσέλθω.

Αἱ τέσσαρες κρούσεις δις ἐπικυρωμέναι, δυναταὶ και δικαιοκρομένηαι, ἀγγέλλουσι μιλόρηδον, τὴν κυρίαν του, ὑπουργὸν και οἰονδήποτε ἄλλο πρόσωπον ἑκτακτον και ὑψηλῆς περιωπῆς. Αἱ ὀκτώ αὗται κρούσεις ἰσοδυναμοῦσαι πρὸς τὰς ὀκτώ ἀκολουθοῦσαι λέξεις· σὰς περὶ ποίω μεγάλην τιμὴν ἐρχόμενος πρὸς ἐπίσκεψίν σας.

Τέλος ὁ ὑπρέτης ὁ κρούων μίαν κρούσιν ὀλιγώτερον τῶν τεταγμένων, τιμωρεῖται πάραυτα διὰ τῆς ἐκ τοῦ οἴκου ἀποπομπῆς.

Ἐν Ἑλλάδι ἡ κρούσις τῆς θύρας ἀναγγέλλει μᾶλλον τὸν χαρακτήρα και τὴν ἀγωγὴν, ἢ τὴν κοινωνικὴν τάξιν τοῦ κρούοντος. Ὁ ἐκ φύσεως προπετῆς κρούει παταγωδῶς και ἐπανειλημμένως, μέχρι διαρρήξεως, τὴν θύραν. Ὁ φύσει δειλὸς και μετριόφρων κρούει σχεδὸν ἀνεπακιστήτως και δὲν ἐνισχύει τὸν ἦχον

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

της κρούσεως αὐτοῦ εἰμὴ ὅταν ἐξικνληθῇ πλέον ἢ ὑπομονὴ τοῦ ἐν γένει δὲ ὁ οἰκοδεσπότης και τὰ ἔτερα τῆς οἰκογενείας μέλη ἀγγέλλουσι τὴν ἔλευσιν των διὰ μίαν και ἐπιτακτικῆς κρούσεως, εὐκλόως ἐπὶ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ ἀναγνωρίζομένης. Ἐνταῦθα καταστρέφουεν τὸν λόγον, μὴ γινώσκοντες τὰς ἐκ συνθήματος κρούσεις, ὡς τὰς τῶν ἐλευθέρων τεκτόνων και τῶν ἐρωμένων· δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ περάνομεν τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις χωρὶς ν' ἀναγράψωμεν ἐξαιρέσιν τοῦ περὶ τῆς κρούσεως τῶν προπετῶν προκετθέντος κανόνος. Ὁ δικαιοκροῦς π.χ. τοῦ Ζακυνθίου Ἄνωθωνος, καίτοι μὴ προπετῆς, ἀλλὰ μάλιστα ὑπομονητικῶς και ἐκνευλιημένως τὰς θύρας τῶν ἡμετέρων συνδρομητῶν. Ἴσως αἱ κρούσεις αὗται δικαιολογοῦνται ὑπὸ τῆς σπουδῆς τοῦ πολυσχόλου διανομέως, και ἐνίοτε φεῦ! ὑπὸ τῆς δυστροπίας τοῦ ἰδιοκτῆτου τῆς οὕτω κρουμένης θύρας.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

τοῦ τύμβου, ὅστις περιέλαβε τὸ ψυχρὸν τῆς συζύγου λείψανον, και εἶνε σίνθησις ἐξερχομένη τοῦ στενοῦ κύκλου τῶν κοινῶν ἐλεγεϊακῶν πράσεων, και μεταβάλλουσα τὸ ἐλεγεῖον τοῦ νεκροῦ εἰς ἐπωφελεῖν διδασχὴν διὰ τοῦ ἐπιζῶντος.

Δέχθητι και φύλαξον, ὦ ἱερὸν χῶμα, ὅτι ὑπὲρ πάν ἄλλο προστίμα ἡ καρδία μου· δέχθητι και φύλαξον τὸ τιμαλφέστερον τῶν δώρων, τὸ περὰ τοῦ Ἰψίστου δοθέν μοι ἐν διαστήματι βίου τεσσαράκοντα δύο ἐτῶν, και τόσῳ ἐπὶ μικρὸν φαιδρίαν τὴν ὑπαρξίν μου.

Μετὰ πυρεκτικῆς προθυμίας ὠδήγησα τὸ ἐξασθενῆσεν τοῦτο σῶμα μέχρι τῶν ὕδατων τῆς Βριστόλης· ἡ Μερία ἔαλινα πρὸς αὐτὰ, και ἀπέθανε!

Θὰ ἀναγνώσωσιν ἀρά γε ἡμέραν τινὰ τὰς γραμμάς ταύτας ἢ καλλονὴ και ἡ εὐπορία; Θὰ αἰσθανθῶσι τὴν καρδίαν των ὑπὸ συμπαθητικῆς ἐξογκουμένην τρυχῆς; Ὡ! ναί, ὁμίλησον πρὸς αὐτὰς, ὦ προσφιλεῖς νεκρά! ἀς ἀκροασθῶσι τοῦ θείου λόγου σου.

Και εἰς τὸν βῆθον τοῦ τάφου κόλπῳ θὰ ἔχη· τὴν ἰσχὺν τῆς πειθοῦς, τῆς τέρεψως. Εἰπέ πρὸς αὐτὰς νὰ ἦνε ἀθῶαι και ἀγναί, ὡς σὺ· εἰπέ πρὸς αὐτὰς νὰ μένωσιν ἡδέως, ὡς ἔπραττες, ἐντὸς τοῦ κύκλου τοῦ καθήκοντος· και ἂν ἦνε ὠραϊκι, ὡς σὺ, εἰπέ πρὸς αὐτὰς νὰ ἦνε πρὸς τούτοις σεμναί, τόσῳ πρὸς τὸν ἔρωτα πισταί, ὡς σὺ ἀείποτε ἐδείκνυσαι. Εἰπέ τέλος πρὸς αὐτὰς ὅτι, καίτοι σκληρὸς εἶνε ὁ θάνατος (και σκληρὸς και διὰ ἐσὲ ὑπῆρξε), τελεσθεῖσιν ἅπαξ τῆς λυπηρᾶς ταύτης δικθάσεως, ὁ οὐρανὸς ἀνοίγει ἐνώπιον ἡμῶν τὰς μεγάλας, τὰς αἰδίου, πύλας αὐτοῦ, και ἐπιτρέπει ταῖς ἀγναῖς ψυχαῖς νὰ προσβλέπωσι και ἀγαπῶσι τὸν θεὸν των.υ

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΤΟ ΣΤΕΦΑΝΙ ΤΟΥ ΜΑΓΙΟΥ

ΤΩ: ΦΙΛΑΤΩ: ΜΟΙ ΑΝΕΨΙΩ:

Α. ΜΑΡΤΩΚΗ:

Φέρτε μου άνθη να διαλέξω,
Και να πλέξω

Τὸ στεφάνι τοῦ Μαγιοῦ,
Τὸ κεφάλι μου να στέψω,
Και να κλέψω
Κὲν μία μέρα τοῦ καιροῦ.

Νὰ χαρῶ, νὰ τραγουδήσω,
Νὰ σκιρτήσω,
Και νὰ πιῶ και μία φορὰ
Γιὰ νὰ φύγουνε ἀπ' ἐμπρός μου
Τ' ἄθλιου κόσμου
Γιὰ μία μέρα τὰ κακά.

Λοιπὸν τ' ἄνθη φέρτε, ἐλάτε . . .
Πλὴν γελᾶτε
Γιατ' ἔχω ἄσπρη κεφαλή,
Γιατ' ἔχω ἄχαρο τὸ στόμα,
Νεκρὸ τ' ὄμμα
Και τὴν ὄψι σκυθρωπή.

Τί με τοῦτο; κι' ἂν πλακῶνῃ
Πικρὸ χιόνι
Σκληροπάτητο βουνὸ,
Μὲς τὰ σπλάγχνα του τὰ μαῦρα
ἔχει λαῦρα,
Τρόμο, ἀντάρα, ἀναβρασμό.

Τὸ ποτάμι ἂν παγωμένο,
Πεθαμμένο
Φαίνεται εἰς τὴν θωριά,
Ἀπ' τὸν πάγο του ὑποκάτω
Πᾶει τρεχάτο
Εἰς τὴ θάλασσα κρυφά.

Ρόδα κι' ἄνθη μυρισμένα
Και για μένα
Λοιπὸν φέρτε πολλὰ ὄμοῦ,

Γιὰ νὰ πάρω, νὰ διαλέξω,
Και νὰ πλέξω
Τὸ στεφάνι τοῦ Μαγιοῦ.

Ἄχ! τί λέγω! ἡ νεώστη πάει,
Μ' ἀπατάει
Γλυκὸς πόθος τῆς καρδιάς,
Ὁ ἀνθουμύριστος ἀέρας
Τῆς ἡμέρας
Κ' αἱ ἐνθυμήσεις τῆς χαρᾶς.

Ἄλλὰ τ' ἄνθη εἶναι στολίδι,
Ποῦ τὸ δίδει
Εἰς καθ' ἄνθρωπον ἡ γῆ
Τῷ χει ἡ ἀγάπη για σημείον,
Και μνημείον
Σκληρᾶς λύπης ἡ ψυχῆ.

Και ποὺς φθάνει να γνωρίσῃ
Τί ἔχει ἡ φύσι
Μὲς τὰ φύλλα τῶν ἀνθῶν,
Ποῦ ἔχουν κρύφια, ποῦ ἔχουν γλώσσα
Ὡς τὰ τόσα
Ἄσπρα ποῦ ν' εἰς τὸν οὐρανόν;

Λοιπὸν φέρτε ἓνα μεγάλο,
Νὰ τὸ βάλω,
Κι' ἂς μὴ πλέον ἀργοπορῶ,
Γιατί ἂν τώρα δὲν τὸ φέρω;
Ἴσως ξέρω
Ἄν τοῦ χρόνου θὰ ἤμπορῶ;

Εὐτυχὴς ἂν ὅταν πλέον
Φῶς τ' ὄρατον
Δὲν θὰ βλέπω τ' οὐρανοῦ,
Τὸ μνημ' ἄνθη θὰ μοῦ σπαίρνουν,
Θὰ μοῦ φέρνουν
Τὸ στεφάνι τοῦ Μαγιοῦ.

Κ. ΜΕΣΣΑΛΑΣ.

ΜΙΑ ΜΑΝΑ

(1 Μαΐου.)

Χρηῆτε, τραγουδήσετε,
Παιδιά καμαρωμένα,
Νὰ ζήσετε, νὰ ζήσετε,
Στολίδια τοῦ Μαγιοῦ!

Νὰ σᾶς χαρῆ ἡ μανοῦλα σας,
Ἀφήσατε κ' ἐμένα
Νὰ κόψω δύο τραντάφυλλα
Ἐνὸς ἀγγελουδιοῦ.

Σὰ σήμερα συνήθις
Νῆρχετ' ἐδῶ μαζὶ μου,
Νὰ παίξῃ με τὰ ρόδα του,
Στεφάνι να φορῆ

Τώρα χορταίνει ἀτάραχα
Τὸν ὕπνο τὸ παιδί μου,
Και τὸ στεφάνι του ἔρχομαι
Νὰ πλέξω μοναχῆ! . . .

— Γιατί σὺ δὲν τὸ ζῶπνησε;
Μανοῦλα, τὸ μικρό σου,
Νὰ κόψῃ τὰ λουλούδια του,
Μαζὶ μας να χαρῆ;

Ἐδῶ ναι κ' ἡ μανοῦλες μας;
Γιατί και τὸ δικό σου
Δὲν τῶπρeres να παίζουμε,
Παρ' ἦλθες μοναχῆ; —

— Τὴ μάνα ἐκείνη κλάψετε,
Ποῦ τὴν ἰδῆτε μόνη,
Χωρὶς παιδί τὴν ἄχαρη
Εἰς τὴν πρωτομαχιά!

Χρηῆς δὲν εἶναι λούλουδα
Ἐκεῖνα, ποῦ μαζώνει;
Ἀπάνου σ' ἓνα μάρμαρο
Ἡ δόλια τὰ σκορπᾶ!

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΚΟΡΗΣ.

(1 Μαΐου)

Κοράσια, ποῦ διαβαίνετε με τὰ χρυσᾶ μαλλιά σας,
Ποῦ τὸ κινήσετε πρωί, χαρούμενα ποῦ πάτε;
— Σ τὸ Μάϊ πηγαίνουμε κ' ἐμεῖς να κόψουμε λουλούδια;
Γλυκὰ να τραγουδήσουμε και να στεφανωθοῦμε.
— Εἰς τὸ καλὸ, ἀγγελουδιὰ μου, -καρδιά μου, μὴ δακρύσῃς! —
Πηγαίνετε να παίξετε με τ' ἄνθη ποῦ σᾶς μοιάζουν.
Για σᾶς ἀνθίζει ἡ ἀμυγδαλιά, για σᾶς ἀνοίγει ὁ κρῖνος.
Χαρηῆτε τὰ λουλούδια σας, τὰ ρόδα σας χαρηῆτε.
Ἀπὸ τὸ Μάϊ σας δὲ ζητῶ οὔτε μυρτιάς τὸ φύλλο.
Ρόδα περίσσια ἐθέρισα κ' ἐγὼ σὺν τέτοια μέρα! . . .
Τώρα θερίσετε και σεῖς, μικροῦλες, τὰ δικά σας.
Μόνον ἐκεῖ εἰς τὴν ἀπαλή τοῦ κάμπου πρασινάδα,
Ὅπου θὰ κάνετε χορὸ, κι' ὁποῦ θὰ τραγουδάτε,
Μαθήσατ' ἓνα λούλουδο, κοράσια, εἰς τ' ὄνομά μου,
Ἐάν τὴν καρδιά σας τρυφερὸ, ἀθῶο ἔσῃ τὴ ψυχῆ σας.
Κι' ἂν σᾶς εἶπῃ τὸ πῶς ὁ νεῖος ποῦ ὀρίζει τὴν καρδιά μου;
Δὲ μοῦ ψηφᾶ τὸν ἔρωτα και πλειὸ δὲ μ' ἀγαπάει,
Κόψτε για μένα ἀπ' τὴν ἐτιὰ ἓνα μικρὸ κλωνάρι
Και πλέξετέ μου νεκρικὸ, ἑρήφανο στεφάνι,
Τὸ Μάϊ τοῦ Χάρου να φορῶ, τὸ Χάρο ν' ἀγαπήσω!

Α. ΜΑΡΤΩΚΗΣ

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΕΝ ΤΩ Ζ΄ ΦΥΛ. ΑΙΝΙΓΜΑΤΟΣ.

ΣΠΟΡΟΣ—ΠΟΡΟΣ—ΟΡΟΣ.

Τὸ αἶνιγμα ἔλυσε πρώτη ἡ δεσποινὶς Μαρία Ρ. Τζανότη. Κατόπιν ἐπέστειλαν ἡμῖν τὴν λύσιν οἱ Κ. Κ. Δρ. Α. Κωντακίτης, Γ. Κάλκης, Δ. Λαδικός, Δ. Μπάρας καὶ Ἄγγελος Ν, Βερούκιος.

ΑΙΝΙΓΜΑ ΣΤ΄.

Ἐμβλέψεις καὶ τὰ τρία μου τὰ πρῶτα μ' ἀηδίαν,
Ἐνῶ τὰ δύο ἐπόμενα προφέρεις μ' ἀπορίαν
Τὰ ἄλλα μου, ἀσήμαντα ἂν ἦναι ἐρηωμένα,
Εἰς μέριμναν ἢ λογισμὸν ἐμβάλλουσιν οὐδένα.
Παρακαλῶ, εἰ δυνατόν, ποτὲ νὰ μὴ με λύσης,
Διότι τὸ πᾶν θὰ στερηθῶ ἅμα μὲ μαρτυρήσης.

Α. Ν. Β.

Τῶ πρώτῳ λύσονται τὸ ἀνωτέρω αἶνιγμα, ἡ Σύνταξις δωρήσεται ἐν ἀντίτυπῳ τοῦ ἔργου ἐκδοθέντος διηγήματος «Λουκίκα».

ΑΙΝΙΓΜΑ Ζ΄.

Μέριον μὲ κράζει ὁ σπουδαστής· ἀλλὰ πολὺ ἐνδοιάζω
Ἄν δίνασαι χωρὶς ἐμοῦ ἀλήθειαν νὰ κυρήσῃς
Ἴδὼν ἂν λάβῃς, ἀσπλαγγχε, καὶ μετ' αὐτοῦ μ' ἐνώσης,
Οὐδόλω; θ' ἀπονεκρωθῶ, πλὴν ἀνθῆσιν θὰ ἐκφράζω —
Σιωπῆ; ἀκρότη, ἐνῶ παντοῦ τὴν λύσιν σοῦ φωνάζω ; !..

ΥΑΚΙΝΘΟΣ.

Τῶ πρώτῳ λύτῃ τοῦ δευτέρου τούτου αἰνίγματος ὁ ἡμέτερος Ὑάκινθος δωρήσεται ἀμοιβὴν πρὸς τὴν ἐννοίαν τῆς λύσεως σχετιζομένην.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.—Σελ. 223, στήλ. β'. στίχ. 27, ἀντὶ ἀφρηπαζόμενοι, ἀνάγ. ἀφρ
σπαζόμενος.—Σελ. 227 στήλ. α. στίχ. 3 ἀντὶ παλαίει, ἀνάγ. παλαίει.—Σελ.
233 στήλ. α. στίχ. 9, ἀντὶ ἐρεύναν ὡς κτλ. ἀνάγ. ἐρεύνας ὦν κτλ.—Σελ. 235,
στήλ. α. στίχος 38, ἀντὶ ἀνακοπῆς ἀνάγ. ἀνασκοπῆς.—Στίχ. 45. ἀντὶ ἐν ἣ πλεί
στα ἢ ἀκαταμάχητα κτλ. ἀνάγ. ἐν ἣ πλείστα ἀκαταμάχητα κτλ.—Σελ. 235,
στήλ. β'. ἀντὶ οὐδὲν, ἀνάγ. δὲν.—Σελ. 236, στήλ. α. στίχ. 26, ἀντὶ μὴ δυν
νηθεῖς κτλ. ἀνάγ. ὁ μὴ δυνηθεῖς κτλ.

ΕΤΟΣ Α.—ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- I. ΣΙΕΝΙΟΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ (συνέχεια) ὑπὸ Κ. Μεσσάλα.
- II. ΠΕΡΙ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑΣ (συνέχεια) ὑπὸ Δ. Σωμερίτη.
- III. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ ΤΩΝ ΑΒΔΗΡΩΝ, ὑπὸ Α. Π. Βλαχογράστου.
- IV. ΑΠΟ ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ (συνέχεια), ὑπὸ Π. Χιλιότου.
- V. ΟΙ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ, ὑπὸ Μ. Μαρτζώκη.
- VI. Ο ΚΩΝΩΨ (μονογραφία), ὑπὸ Φ. Α. Μαυρογορδάτου.
- VII. Η ΕΒΡΩΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ (κατὰ τὸ ἰταλικόν), ὑπὸ Πρεπαντίνου.
- VIII. ΗΡΩ ΚΑΙ ΔΕΑΝΑΡΟΣ (συνέχ. καὶ τέλος), ὑπὸ Δ. Δ. Μάργαρη.
- IX. ΠΟΙΚΙΛΑ.
- X. ΠΟΙΗΣΕΙΣ.
- XI. ΔΥΣΙΣ ΑΙΝΙΓΜΑΤΟΣ—ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Ἀναγκαζόμεθα νὰ παρακαλέσωμεν τοὺς Κυρίους συνδρομητὰς τοὺς εἰσέτι καθυστεροῦντας τὴν συνδρομὴν των ὅπως σπεύσαντες ἀποτίσωσιν αὐτὴν, ἀφοῦ γνωρίζουσιν ὅτι κερδοσκοπία δὲν ὤλησεν ἡμᾶς πρὸς ἔκδοσιν τοῦ ἀνά χεῖρας περιοδικοῦ καὶ ἐκάστη καθυστέρησις εἶναι ἀφαίμαξις τοῦ ἰσχυροῦ βλταντίου μας.

Πιστεύομεν ὅτι θέλομεν τύχει τῆς συγγνώμης τῶν ἡμετέρων συνδρομητῶν ἐὰν ἐπὶ πηλθα βραδύτης εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος φυλλαδίου, καίπερ τῆς βραδύτητος ταύτης μὴ προελθούσης ἐξ ἡμῶν, ὡς ἐγένετο αὐτοῖς γνωστόν διὰ τῶν ἐφημερίδων. Προσεχῶς δημοσιεύομεν καὶ τὸ I. τεῦχος, ἐν ᾧ ἀρξόμεθα δημοσιεύοντες ὠραιότατον ἐν δυσὶ πράξεσι δρᾶμα τοῦ DANNERY, μεταφρασθὲν ἐπιτυχέστατα ὑπὸ τοῦ προσφιλοῦς ἡμῶν συναδέλφου Γ. Κ. Σφήκα.